

ADVENT SZEMLE

2023. ÁPRILIS: HALLGATÁSOK A SZENTÍRÁSBAN
+ ELLEN G. WHITE ÉS AZ EMPÁTIA + A KÖNYV ÁLTALI
EVANGELIZÁCIÓ KIHÍVÁSAI + A MÁSODIK ESÉLY
+ AZ IGAZI MEGTÉRÉS A GONDOLKODÁSMÓD FOLYAMATOS
VÁLTOZÁSA + A POGÁNY KIRÁLYOK TIPOLOGIÁJA: BELSAZÁR

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNAK

*A vallásszabadság
és azonosságunk megismertetése*

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

VOI MURI ÎN LIBERTATE

Alexander Noble • Kay D. Rizzo

1984. június 26-án egy színesbőrű férfi jelent meg a washingtoni repülőtéren. Semmi különleges nem volt ebben, ezúttal azonban Isten cselekvő ereje megnyilatkozásának lehettek tanúi a jelenlévők.

22 évvel azelőtt, 1962. március 20-án ezt a színesbőrű férfit a Castro vezette Kuba egyik börtönébe zárták. Amikor Alexander Noble a bűnről prédikált, a diktátor ügynökei úgy értelmezték, hogy a Lucifer és Isten közötti harc magyarázatával közvetett módon Castro rendszerére utalt. Egy ügyész, akivel Noble azelőtt sosem találkozott, ellene vallott, azt állítván róla, hogy merényletet készül végrehajtani az elnök ellen.

Noble a fegyházban is lelkeket nyert meg az Úrnak, annak ellenére, hogy kegyetlen körülményeket kellett átélnie, a világ legszörnyűbb börtöneiben raboskodott.

Tom White, az egyesült államokbeli „Mártírok Hangja” igazgatója, aki maga is 17 évet töltött a kubai börtönökben, „feketebőrű, de napfényes arcú” embernek írta le Alexander Noble-t. Mosolya mélyen gyökerezett örömből fakadt, mely mögött Krisztussal közösen megélt tapasztalatok rejtőztek.

Derűje nem tűnt el arcáról, embertársai iránti szeretete nem lankadt. A hosszú börtönök alatt szüntelenül ismételte magában: „Szabad emberként halok meg!” Ez a mondat lett később önéletrajzi könyvének címe is.

Alexander Noble 2002. július 20-án hunyt el, valóban szabad emberként, miután 15 éven keresztül világszerte több gyülekezetnek volt a lelkésze.

A könyv jelenleg csak román nyelven kapható.

AZ ELNÖK ÜZENETE – 2023. MÁRCIUS 3.

Tisztelt testvéreim, kedves barátaim!

A Jelenések könyvében található hármias angyali üzenet szent világossága kísérjen benneteket ezen az örömteli szombaton, és hozzon békességet a földre az Úr kedves gyermekei számára! Mai üzenetemben szeretnék újdonságokról beszámolni a törökországi és ukrainai önkéntes adventista szolgálatokról, valamint a Generál Konferencia titkárának hazánkban tett látogatásáról.

A múlt héten érkeztem haza Spanyolországból, ahol néhány napot töltöttem a madridi román nyelvű „Efes” hetednapos adventista gyülekezetben. Világszerte idegenként szétszóródott hittestvéreinket felettébb foglalkoztatja mindaz, ami idehaza, Romániában történik, és szívélyesen üdvözölnek benneteket.

Az elmúlt szombaton egyetemi tanárok, orvosok, az Egészségügyi Osztály igazgatói, lelkipásztorok és családjaik Brassóban gyűltek össze, hogy a 2023-as év őszi evangelizációs ütemtervének ügyében egyeztessenek. A délután tartott tervezési értekezleten részt vettek az egyházterületek elnökei és az Unió Végrehajtó Bizottságának tagjai is. Az Adventista Egyház számára az „Egészség Éve” következik. Mostanra immár 12 nagy lélegzetvételű kampány terve készült el az ország nagyobb városaira vonatkozóan. Az Egészségügyi Osztály szakbizottságának irányításával különböző anyagok kerülnek kiadásra, gyülekezeti használatra. Felhívással fordulok a több ezer, egészségügyben dolgozó adventista személyhez, hogy szakmai adataikat jegyeztessék be az osztály adatbázisába, hogy így együtt járulhassunk hozzá a társadalom gyógyulásához.

A Romániai ADRA Isten segítségével útnak indította első törökországi humanitárius konvoját. A szervezet igazgatója, Robert Georgescu lelkipásztor által vezetett küldöttség a török rendőrség kíséretében látogatott el a katasztrófa egyik helyszínére. Tudomásunk szerint a törökországi földrengésben egyetlen adventista személy sem vesztette életét. Szombaton, 2023. március 11-én gyülekezeteinkben gyűjtést szerveztünk, hogy enyhíthessük az érintett családok szenvedéseit. Keresztény együttérzésünk jeleként a begyűlt adományokkal szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy a törökországi és szíriai áldozatok mielőbb megfelelő körülmények között élhessenek.

Román és ukrán önkéntesek, valamint hetednapos adventista egyházi képviselők közös összefogásának köszönhetően az elmúlt vasárnap, február 26-án megérkezett a rászorulókhhoz a 72. ukrainai humanitárius segélyszállítmány. Im már egy év telt el azóta, hogy humanitárius céllal első alkalommal léptem át a román-ukrán határt. A nyolc Egyházterület vezetője és az Ukrán Unió elnöke fogadott minket, és mint minden alkalommal, testvéreink a súlyos próbák közepette ezúttal is terített asztallal vártak. Noha Csernyivci (Cernăuți) városát közvetlenül nem érintette a háború, mégis megdöbbentő, hogy az utcákon nem lehet 60 évesnél fiatalabb férfiakat látni. Ide minden bizonnyal vissza fogunk még térni. Kérlek, fogadjátok az ott élő testvéreink üdvözlését és háláját!

A tegnapi, március 2-án, hároméves szünet után újra használható a méhkerti Adventista Oktatási Központ konferenciaterme. A Generál Konferencia Romániába első ízben látogató, brazil származású titkára, Erton Köhler beszédet tartott a romániai egyházterületek bizottsági tagjainak.

TARTALOM

3 Vezércikk

Aurel Neațu

Az elnök üzenete – 2023. március 3.

5 Vallásszabadság

Dragoș Mușat

Dănuț Obăgeanu

Mugurel Asaftei

Mădălin Avrănescu

Niță Petre-Daniel

Beniamin Anca

Mihai Miron

A vallásszabadság és azonosságunk megismertetése

13 Elmélkedés

Dr. Ștefan Radu

Hallgatások a Szentírásban

16 Infó

3,5% adó/intézmények

18 Adventus Egyetem

Emanuel Sălăgean

Missziómunka empátiával (II)

Ellen G. White és az empátia

20 Könyvevangelizáció

Laura Vașe

A könyv általi evangelizáció kihívásai

22 Lelkiség

Dr. Dan Constantinescu

A második esély

24 Keresztény lélektan

Liviu Văduva

Az igazi megtérés a gondolkodásmód folyamatos változása

26 Egészséges életmód

Művészetterápia

Bota Olimpia

28 Hermeneutika

Dr. Daniel Olariu

A pogány királyok tipológiája: Belszár

31 Gyermekoldala

Alina Chirileanu

Az adventista missziómunka előmenetelét szolgáló erőteljes vezéregyéniséget ismerhettünk meg a személyében.

Köhler lelkész Magyarosi Barna, az Inter-Európa Dívízió titkárának kíséretében érkezett országunkba. Dél-élótti és délutáni előadásaiából említek néhány gondolatot: „Mi, a Hetednapí Adventista Egyház tagjai szerte a világon nem csupán egy szervezet tagjai vagyunk. Nekünk küldetésünk van!” – jelentette ki Köhler lelkész. – „Attól a pillanattól, hogy egyházi struktúráink már nem a misszió felé fordulnak, olyanná válunk, mint akik azoktól a gyógyszerektől fosztják meg a betegeket, amelyekre a legnagyobb szükségük van. A missziómunkának minden egyes ügyosztályban meg kell mutatkoznia, mivel ez legfontosabb feladatunk. A missziómunkát csak azok a lelképásztorok képesek végezni, akik a körülményektől függetlenül odaadóan és sokat dolgoznak.”

**FELHÍVÁSSAL FOR-
DULOK A TÖBB
EZER, EGÉSZSÉG-
ÜGYBEN DOLGOZÓ
ADVENTISTA
SZEMÉLYHEZ,
HOGY SZAKMAI
ADATAIKAT JEGYEZ-
TESSÉK BE AZ
OSZTÁLY ADAT-
BÁZISÁBA, HOGY
EGYÜTT JÁRUL-
HASSUNK HOZZÁ
A TÁRSADALOM
GYÓGYULÁSÁHOZ.**

Köhler lelképásztor felszólitott, hogy tanúsítsunk felelősséget a világ azon nagyvárosai iránt, ahol még nem ismerik a hitünket. Arra hívtunk, hogy Isten hangjaként és ne a kultúránk visszhangjaként éljünk, mint ahogy az olaj is a víz felszínén marad, és nem oldódik fel. Ha mindenki a rá eső részt

végezné, Isten megsokszorozná a „gyümölcsceinket”. Az Úr még a legparányibb eredménynek – egyetlen bűnös megtérésének – is örül.

Pénteken Erton Köhler lelképásztor meglátogatta az Adventus Egyetemet, a Viața și Sănătatea Kiadót, az Unió székházát és az Adventista Médiaközpontot. A szombat első óráiban láthatóak őt a Speranța Televízió 20 órákor kezdődött különkiadásában. Szombaton az ország különböző részeiről érkezett szolgálattevők és misszionáriusok hallgathatták a prédikációját a Brassó melletti Méhkertben.

Az Unió különböző osztályai felhívással fordultak mindazokhoz, akik a missziómunka frontvonalában szeretnének dolgozni az Úrért, továbbá megfogalmazták a méhkeri Misszióiskola képzéseiben való részvétel feltételeit is. A tanfolyamokra 2023. május 18. és 21. között kerül sor. További tájékoztatásért és beiratkozásért keresetek fel a rendezvény honlapját.

Végül pedig meghívlak, hogy dicsérjük együtt az Urat, „aki az egeket teremté és kifeszíté, és kiterjeszté terméseivel a földet, aki lelket ád a rajta lakó népnek” (Ézs 42:5). „Áldott legyen az Úr neve mostantól fogva és örökké! Napkelettől fogva napnyugatig dicsértessék az Úr neve!” (Zsolt 113:2–3). ■

Aurel Neatu, a Romániai Unió elnöke

**REMÉNYSÉG
HANGJA RÁDIÓ**

REMENYSEGHANGJA.RO

Available on the App Store

ANDROID APP ON Google Play

A VALLÁSSZABADSÁG ÉS AZONOSSÁGUNK MEGISMERTETÉSE

Interjú az Unió és az Egyházterületek közkapcsolatokért és vallásszabadságért felelős igazgatóival

1. Milyen kihívásokat azonosított a vallásszabadság terén?
2. Mi az összefüggés a vallásszabadság és a szólásszabadság között?
3. Milyen pozitív tapasztalatokat szerzett az elmúlt évben?
4. Mi az, ami a legaggasztóbb a jövőre nézve?
5. Mi a teendő, ha úgy érezzük, vallási okokból hátrányos megkülönböztetésben részesítenek?

1. A jelenlegi helyzet kihívásokat állít a vallásszabadság elé. Egyfelől sokunknak nyugodt időszak adatott, s így az Úr segítségével békében megélhetjük a hitünket, nem nyomoznak utánunk és nem üldöznek. Másfelől pedig olyan tendenciáknak lehetünk a tanúi, amelyek bármikor elfajulhatnak, vagy vallásszabadságunk és jogaink korlátozásaihoz vezethetnek. Az előítéletek, a tisztelet vagy a megértés hiánya nehézségeket okoz országunkban azoknak, akik szeretnének hűek maradni a bibliai elvekhez. Ilyen helyzetben általában a legnagyobb kihívást a szombat megtartása jelenti, kezdve már a péntek esti naplementével. Ne szűnjünk meg imádkozni azokért, akik szenvednek a hitükért akár az otthonaikban, akár az iskolában vagy a munkahelyen.

2. Ki kell jelentenünk, hogy bár a vallásszabadság és a szólásszabadság kapcsolódnak egymáshoz, mégsem azonosak. Sokan merészkednek olyan kérdésekről beszélni, amelyeket nyomasztónak vagy fontosnak tartanak, és közülük némelyek a meggyőződésükért még a megtorlást is vállalják, anélkül, hogy ezt a hitük nevében vagy Isten dicsőségére tennék. A vallásszabadság tehát nem azt jelenti, hogy bárkiről bármit mondhatunk, hanem azt a feladatot állítja elé, hogy csak értelmesen, Isten dicsőségére és hittestvéreink egységét szolgálva beszéljünk.

3. A vallásszabadság érdekében végzett szolgálat során mind pozitív, mind negatív tapasztalatokkal találkozunk. A pozitívakat általában elfelejtjük, és csak a kihívásokat tartjuk észben. Pozitív dolog, hogy újrakezdtük a Tudományos Értekezleteket, amelyek félbeszakadtak vagy a járvány miatt átköltöztek a Zoom-platformra. Ugyancsak pozitív eredménynek könyveljük el néhány eset megoldását például a szombat megtartásában, a tantárgyolim-

piások szervezésében, a szombatnapra eső vizsgák vagy a hátrányos megkülönböztetés elhárítása terén elért eredmények esetében. Hatalmas kihívásokkal szembesülünk például a gyakorlati keresztény élettől, a vallásszabadság e vetületétől kezdődően egészen az intézményes adventista azonosságunk nyilvános felvállalásáig. Úgy gondolom, hogy az előttünk álló időszakban az Egyház és a Vallásszabadság Osztály számára a legnagyobb kihívást adventista azonosságunk megismertetése fogja jelenteni.

4. Nagyon jó, hogy merész missziós tervek készültek, még a jövőre vonatkozó aggodalmaink ellenére is. Az utóbbi évek eseményei igazolták, hogy a jelenlegi jogaink és szabadságunk némelyikétől könnyen megfoszthatnak, igaz, nem feltétlenül vallási okokra hivatkozva. Világszinten megfigyelhető, hogy a keresztény közösségek ott gyarapodnak, ahol a kereszténység tiltott, és ott fogyatkoznak, ahol a hívók teljes szabadságnak örvendhetnek. Napjaink jelszava tehát a bizonytalanság. A jövő bizonytalan, de tudjuk, hogy olyan Istenünk van, aki egyaránt úr jelen és jövő fölött. Meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy a hirtelen változások ne érjenek bennünket felkészületlenül.

5. Úgy gondolom, hogy először is bölcsességet kell kérnünk Istentől, hogy helyesen tudjunk eljárni. Utána pedig hallatnunk kell a hangunkat, el kell mondanunk, hogy diszkriminálva érezzük magunkat, mivel ezt sokan nem is érzékelik. Ezután pedig arra bátorítalak, hogy beszéljete a lelkipásztorotokkal és a Vallásszabadság Osztály egyházterületi vezetőjével, hogy közösen találjátok meg a legjobb módszereket. Egyre nehezebb időket

élünk, de bölcsességgel képesek leszünk megtalálni a legjobb megoldásokat. Országunkban egyelőre még vallásszabadság van, és amíg ez így lesz, addig örülnünk kell. Tegyük ezt önmagunkért, de azokért is, akiknek talán még nincs elég bátorságuk kiállni magukért. ■

Dragoș Mușat – Uniő

1. Van egy kihívás, amire nem is figyelünk igazából: elismerni és tisztelni a mellettünk élő emberek szabadságát. Érvényes ez mind az egyházon kívüli, mind az egyházon belüli személyekre. Szinte észre sem vesszük, hogy mennyire korlátozó módon gondolkodunk a körülöttünk élők szabadságára vonatkozóan. Az erkölcsi értékeinkre vitathatatlan mérceként tekintünk, és hajlamosak vagyunk ráerőltetni ezeket másokra. Ugyanazt a magatartást tanúsítjuk, mint évezredek óta a monoteista vallások: azt hisszük, hogy az Istentől kapott elvek – ahogyan mi értelmezzük őket – kötelezőek minden emberre nézve, és feladatunknak tekintjük ezeket hirdetni abszolút társadalmi normákként a lehető legerőltetettebb módon. Könnyen megfigyelhető, hogy ez a jelenség főleg ott mutatkozik meg, ahol valamiféle „hatalommal” rendelkezünk. Vagyis az erőnkkel egyenesen arányos, ahogy másokra is rákényszerítjük az elveinket. Szinte nem vagyunk hajlandók elfogadni, hogy másoknak is el kell ismernünk és tiszteletben kell tartanunk a szabadsághoz való jogát. Szerintem az erőnket nem arra kellene használnunk, hogy semmissé tegyünk vagy korlátozzuk a körülöttünk élő emberek vallásszabadságát. Meg kell tanulnunk a helyes erkölcsi magatartás keretei között maradni. Ne próbáljuk ráerőltetni másokra azt, amit hiszünk, függetlenül attól, hogy mennyire biztosak vagyunk hitünk helyes voltában.

Egy másik, a nem túl távoli jövőben ránk leselkedő kihívás pedig az, ahogy a társadalom értelmezi a vallást. A nyugati világ elhatárolódott az Isten létezésében való hittől, és a vallást csupán kulturális kövületnek tekinti. Ilyen körülmények között úgy tekint a vallásszabadságra, mint bizonyos társadalmi entitások történelme és kultúrája iránti tiszteletre. Ám akik ennek a szabadságnak örvendhetnek, felettébb rugalmasak vallásos meggyőződések és magatartásuk terén. Amikor azonban ezek a meggyőződések és magatartások már elveszítik rugalmasságukat, és inkább olyan sarkalatos erkölcsi mérceként tekintik magukat, amelytől nem tűnnek el semmilyen eltérést, ezeknek az egyházközösségeknek a vakbuzgó megnyilvánulásai a vallásszabadság újragondolásához, ártértékeléséhez vezethetnek. A helyzet akkor válik még bonyolultabbá, ha valamelyik egyház nem csak fanatikusnak tűnik, hanem ténylegesen is az. Az egyes egyházak vagy egyháztagok által kinyilvánított fanatizmus pe-

dig korlátozásokhoz fog vezetni az egész kereszténységen belül. Fel kell tehát készülnünk a bölcs cselekvésre, amikor elérkezik ez az idő.

2. Amíg valakinek a vallása csupán személyes megéltetés, és egyáltalán nem helyezkedik szembe a körülötte élő emberekkel, addig semmilyen ellenreakciót nem fog kiváltani. Ilyen vallásgyakorlatot nem tilthatnak meg nekünk. Viszont úgy tartjuk, hogy kötelességünk közölni, sőt meggyőzni a világot azokról a vallási értékekről, amelyeket elfogadtunk. Ez azonban ma még nem teljesen tisztán látott feszültségekhez fog vezetni. Elfogad-e a társadalom egy ilyen szabadságot, vagy inkább korlátokat fog szabni? Meg kell hagynunk, hogy bár óhajtjuk, hogy teljesen szabadon kifejezhessük meggyőződéseinket, mégis kevésbé hajlunk elfogadni, hogy a mieinkkel ellentétes meggyőződések is ugyanolyan szólásszabadságnak örvendenek. Jól át kell gondolnunk tehát, hogy mi a helyes hozzáállás, amikor a vallásszabadsághoz automatikusan hozzátartozik a szólásszabadság is. A kompromisszumot el kell kerülnünk. El kell határolódnunk a politikai korrektségtől, amit fenn hirdet a mai világ, ellenben nagyon sok bölcsességre van szükségünk, hogy tudjuk, mit, mennyit, hogyan és kinek beszéljünk.

3. A tapasztalatok lehetnek szubjektívek is. Amit a lakosság egyik vallási rétege pozitívnak tart, azt teljesen ellentétes módon ítélni meg valamelyik másik vallási közösség. Még egy gyülekezeten belül is egyesek egyféleképpen, mások másféleképpen értelmeznek egy tapasztalatot. Ezért nehéz meghatározni, hogy egy közösségen belül mi jelent vagy mi nem pozitív tapasztalatot. Legjobb az, ha mindenki önmaga elemzi vallásos tapasztalatait. Legyen szó akár győzelemről, akár kudarcról, ezek készítene fel a jövőbeli győzelmekre, ezért fontos tanulnunk személyes tapasztalatainkból.

4. Jézus kijelentette, hogy ne aggódjunk, mert az egyáltalán nem válik hasznunkra. Hasznos viszont felkészülnünk arra, ami jönni fog a világra és az egyházra. És mivel itt épp a vallásszabadságról beszélünk, nyilvánvaló, hogy az egész világ egy minden erkölcsi értéktől mentes szabadságról áhítozik. A világnak csak a szabadság kell. Vallásszabadság és szólásszabadság, viszont az önös értékrendek és meggyőződések alapján. Csakhogy a szabadság egy sokkal tágabb erkölcsi keret csupán kis szelétét jelenti. Számos más érték társul hozzá, melyek nélkül a szabadság a gonosz egyik eszközévé válik a teljes védelmi rendszerek nélkül maradt világban. A vallásszabadsággal együtt kell fejlődnie a szeretetnek, az ismeretnek, a bölcsességnek, a tisztületnek, a felelősségtudatnak, az Istenbe vetett bizalomnak, az alázatnak, az egyház egységének, a közösségnek és más, ehhez hasonló értékeknek. Úgy tűnik azonban, hogy az emberek ma csupán a szabadságra vágnak. Ennek viszont még lesznek következményei.

De van még valami, amire vonatkozóan nem tudjuk, hogyan fog lezajlani a jövőben. Ez nem más, mint hűségnek maradni a korlátozások idején. Megszoktuk a teljes szabadságot és a jogokat. És a hűségünkért sem kell nagy árat fizetnünk. Nem is szenvedünk jelentősebb kárt emiatt. De képesek leszünk-e hűségnek maradni azokban a napokban is, amikor annak ára lesz? Ráadásul nagy ára. Most azt gondoljuk, hogy majd csak sikerül valahogy. Péter is azt hitte, hogy képes lesz Jézus mellett maradni mindvégig, mégsem sikerült neki.

Bizonyára sokkal jobban oda kell figyelni arra, amit kinyilatkoztat a Szentírás a bekövetkezendőkkel

kapcsolatban, és minél közelebb kerülünk a vég idejéhez, annál alaposabban kellene készülnünk a hűségben való megmaradásra. Miközben a vallásszabadság érdekében megteszünk minden tőlünk telhetőt, képesekké kell válnunk megállni Isten oldalán még akkor is, amikor ez a szabadság véget ér.

5. a. A gonoszra nem válaszoljunk gonosszal. A nekünk nehézséget okozó személyek tévedését nem lehet egy újabb tévedéssel helyrehozni.

b. Dánielhez hasonlóan igyekezzünk bölcsességgel megszerezni a nekünk kijáró szabadságot és jogokat. Nem szabad elfelejtenünk, hogy vallási kisebbséghez tartozunk. Háborúzás helyett többet nyerhetünk helyes magatartással.

c. Szüntelenül lebegjen a szemünk előtt, hogy nem vagyunk magunkra hagyatva. Mindent Isten irányít, és fontos, hogy a nehéz helyzetben megengedjük, hogy Ő munkálkodjék. Saját eljárásainkkal és magatartásunkkal ne akadályozzuk a munkáját. Ilyen helyzetben az ima és a hit legyen a legfontosabb számunkra.

d. Készséggel fogadjuk el a veszteséget is. Isten némely esetben jónak láthatja, hogy előttünk bezáruljon egy ajtó, de bízunk Benne. Minden szabadságnál és jognál sokkal fontosabb a kereszt, amit hordoznunk kell. Amikor majd a tapasztalt Pál apostolhoz hasonlóan a veszteséget is nyereségnek fogjuk tartani, az ördögnek már nem lesz hatalma fölöttünk. Akkor már megnyertük a mennyet. És ez a célunk. ■

Dănuț Obăgeanu – Bánáti Egyházterület

1. Már régóta kihívást jelent a szombat szabad megtartása mind az oktatásban, mind a munkahelyeken. Ez a probléma egyes tagok vagy diákok körében még ma is felmerül. Akár fontos vizsgákat is szombatra tűzhetnek ki, ami különös stresszforrást jelent ifjaink és családjaik részére. De némelykor még a magán- vagy az állami szférában dolgozók számára is feszültségforrást jelenthet a szombat megtartása.

Egy másik probléma a temetések kérdése. Olyan helyzetekben, ahol csak néhány tagunk van, és nem rendelkezünk saját temetővel, még mindig nehézségeink adódnak e téren, noha az állam – legalábbis elméleti szinten – minden polgárnak biztosítja, hogy a hite szerinti temetkezési szertartásban részesüljön.

2. A két fogalom értelme szinte azonos, ezért úgy tűnik, mintha összemosódnának. A hitet meg kell vallani. Krisztus ezt hagyta ránk a nagy misszióparancsban. Ezt a parancsolatot egyetlen keresztény ember sem hagyhatja figyelmen kívül. Éppen ezért a keresztényeknek, de fő-

leg az adventistának leginkább a szólásszabadsági jogokért kellene küzdeniük. Mindezek mellett a megfelelő kommunikációhoz nagyon nagy bölcsességre van szükségünk. Mivel olyan világban élünk, amely szembeszegül a Biblia üzenetével, többet árthatunk, ha nem ismerjük kellőképpen azt a közeget, ahol hirdetni szeretnénk az üzenetet.

Két bibliai példa is segít megértenünk, hogy mennyire nehéz beszélni a hitünkről, és hogy ez milyen következményekkel járhat. Eszter elhallgatta zsidó származását. Tapintatos magatartásával az egyik legnehezebb történelmi pillanatban mentette meg nemzetét. Péter pedig egyszerűen nem tudott hallgatni azokról a csodákról, amelyeket Isten tett általa és a többi tanítvány által. És tette mindezt akkor, amikor mind a vallási, mind a polgári hatóságok határozottan tiltották ezt. Eljárása súlyos következményeket vont maga után. Szükségünk van tehát bölcsességre, ha tudni akarjuk, hogyan és mikor beszéljünk. Felvállalt és kegyelemmel telt üzenetünket érhetően és határozottan kell közölnünk.

3. Amikor valaki egészséges, nem értékeli az egészséget. Mivel még vallásszabadságnak örvendhetünk, nem állíthatjuk, hogy figyelemreméltó tapasztalatokat szereztünk ezen a téren. Mindezek mellett megesett például néhány egészségügyben dolgozó tagunkkal, hogy nehézségei adódtak a szabad szombatünneplésre vonatkozóan. Egyelőre még sikerült békés megoldást kieszközölniük ez ügyben, de ez a probléma a jövőben újra felmerülhet.

4. Az elvilágiasodás, bár nem tudja teljesen megtiltani, mégis korlátozza a nyilvános vallásgyakorlást. A történelem során tapasztalt kegyetlen eljárások (egyes vallásoknál) egyre nagyobb ellenszegülést váltottak ki az emberekből a vallással szemben. A felvilágosodás megpróbálta teljesen kiiktatni a vallást, amit az emberi gondolkodás és megnyilatkozás béklyójának tekintett. Másfelől pedig a bizonyos területeken domináns vallások jogot akarnak formálni arra, hogy ők tartsák ellenőrzésük alatt a vallá-

sos életet. A vallási szélsőség, ahogy a politikai is, olyan mozgalmak felbukkanását eredményezheti, amelyek politikai-vallási totalitarizmushoz vezethetnek. Vannak cégek, amelyek még a kormánynál is hatalmasabbak, és ezek egyre erőteljesebb anyagi és információs befolyást gyakorolnak, ami szintén kockázatot jelent a vallásra nézve. A sajtó cenzúrázása is egyre erőteljesebbé válik. Az LGBT-ideológia ráerőltetése a gyermekeinkre erkölcsi és értelmi fejlődésük időszakában az egyik legnagyobb kihívás a közeljövőben. És számolnunk kell még a mesterséges intelligenciával és a transzhumanizmussal is.

5. Elsősorban, a Bibliából meg kell ismernünk azoknak az embereknek a történeteit, akiknek sikerült leküzdeniük a hitük miatt őket ért kellemetlenségeket vagy üldözést. ■

Mugurel Asaftei – Moldovai Egyházterület

1. Megfigyelhető, hogy sajnos egyre gyakrabban szerveznek szombaton különböző vizsgákat (olimpiászt, ERASMUS vizsgát, nyelvvizsgát, stb.), ami egyre több félelmet kelt az érintettekben, és megfogalmazódik bennük a kérdés: Hogyan őrizhetem meg tisztán a lelkiismeretemet? Az oktatás mellett vannak más, a vallásszabadság tekintetében kockázatos területek, mint például az egészségügy, a katonai vagy a jogi pálya.

2. Mind a vallás-, mind a szólásszabadság Isten ajándéka. Habár különböznek egymástól, meglátásom szerint mégis szoros, a közlekedőedény elvéhez hasonló összefüggő, egymásrautaltsági kapcsolatban állnak egymással. Filozófiai és jogi szempontból azonban a helyzet összetettebb, amire itt helyszűke miatt nem áll módomban kitérni.

3. Elsősorban nagyra értékelem a Román Unió kezdeményezéseit, amelyek az idők során egyre tartalmasabbak és ismertebbek lettek. Ezek az országos és nemzetközi események képezik az ügyosztály éves tevékenységeit, amelyek közül a legfontosabb 2022-ben a Lelkiismereti Szabadság Naplójának a hivatalos megjelentetése volt a Román Parlamentben. Célunk a „Lelkiismeret és Szabadság” Egyesület, valamint a Munténiai Egyházterület Közkapcsolatok- és Vallásszabadság Osztály munkájának népszerűsítése. Ezt különböző rendezvények által próbáltuk megvalósítani, melyek során igyekeztünk kapcsolatot teremteni egyházakkal, szervezetekkel, egyesületekkel és intézményekkel, mint például: imareggeli Románia Parlamentjében; ima a békéért; a Romániai Vallásközi Bibliatársulat 30. évfordulója; Guild Faith Keresztény Üzletemberek Társasága; Romániai Albánok Egyesülete; Iftar-vacsora; Luther Márton és Kálvin János szobrainak

leleplezése; az Anglikán Egyház centenáriuma; AsiaFest; „Az év női személye” gála; Vallásközi kórusfesztivál; Targovište önkormányzatának ünnepi ülése, stb.

Úgy gondolom, létfontosságú jelen lennünk a városokban, hogy a föld sója és világossága lehessünk. Nyilván, a világvjárványt követően igyekeztünk saját rendezvényeket is szervezni: vallástörténeti könyvbemutatót az Egyetemes Párbeszéd és Értékrend Egyesülettel; Izrael helyettes nagykövetének látogatását a bukaresti „Ștefan Demetrescu” Adventista Teológiai Líciumban; vagy a Signum kórus koncertjét az anglikán templomban. Ime, néhány fontosabb esemény, melyek során lelkipásztoraink a tagokkal együtt a hatóságokkal való kapcsolatok kiépítéséhez járultak hozzá: Labirint Bukarest – utolsó istentisztelet a régi helyszínen; Targovište – Adventista Elemi Iskola avatása; Sperieteni – ima a békéért; Braniștea – centenárium; Vlașin – avató istentisztelet; Călinești – különleges istentisztelet, a gyülekezeti terem újbóli felavatása; valamint Nyílt Szombat a konstancai Dumbrava Roșie és Techerghiol gyülekezetekben.

Nagyon sok elégtételt hozott számunkra az írókkal, újságírókkal, egyetemi oktatókkal, orvosokkal, filmkritikusokkal, üzletemberekkel vagy különböző nemkormányzati szervezetek, iskolák képviselőivel és magánemberekkel folytatott beszélgetéseink. Mindezek mellett különösen fontosnak tartjuk a jó együttműködést a Vallásügyi Államtitkársággal és a politikai döntéshozó szervekkel: szenátorokkal és képviselőkkel, polgármesterekkel és intézményvezetőkkel. Örömmel tölt el továbbá az eddig felsoroltak mellett az is, hogy lelkipásztoraink egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a hivatalosságokkal való kapcsolattartás iránt, ami hozzájárulhat a hármas anyagi üzenet hirdetéséhez. És szintén örömmre

szolgál, hogy egyre több fiatal is érdeklődést mutat ez iránt a terület iránt.

4. Elsőre általában hajlamosak vagyunk szinte reflexúen eltekinteni az ihletett idézettől, mely szerint „nem kell félnünk a jövőtől, kivéve, ha megfeledezzünk arról az útról, amelyen az Úr vezetett minket” (Ellen G. White). Szintén a hiányosságok közé sorolnám azt is, hogy sem a gyülekezeteinkben sem a társadalomban nem népszerűsítjük a vallásszabadságot. Véleményem szerint hibát követünk el, ha alábecsüljük ezt a kérdéskört, és helyette inkább „ízletesebb” témákat részesítünk előnyben a gyülekezeteinkben. Nem ragadjuk meg az eke szarvát, és a szorgalmas és hiteles munka helyett sok esetben inkább az összeesküvés elméleteket választjuk, és egyáltalán nem biblikus félelmeink felé sodródunk, vagy egyszerűen megrekedünk az adventista vallási élet édes szokásainál, amelyek hamis érzéseket keltenek bennünk. És te nem tudod, hogy... Laodiceához tartozol.

1. A vallásszabadság vágyott, ám törekeny valóság. Olyan értékekkel kell küzdeni érte, amelyek által hatást gyakorolhatunk a társadalomra. A vallásszabadság népszerűsítéséhez vagy akár korlátozásához általában az járul hozzá, ahogy az emberek, de különösen a döntéshozók viszonyulnak hozzá. A kihívások tekintetében szeretnék megemlíteni néhány olyan elemet, ami hátrányosan érintheti a vallásszabadság kérdéskörét.

a. Zavaros törvényalkotási tényezők, amelyek nagymértékben korlátozhatják a vallásszabadságot. Ez a jelenség tapasztalható például a diktatórikus Jemenben, Észak-Koreában vagy Iránban, ahol törvények tiltják a lelkiismereti szabadság gyakorlását.

b. Ugyancsak kihívást jelent a vallásszabadságra néző bizonyos rendszabályok önkényes alkalmazása vagy értelmezése még az előnyös vallásszabadsági törvények mellett is. Konkrétan megemlítem a temetkezésekkel kapcsolatos problémákat. Ezen a téren is léteznek törvények, csak hogy néhol ezeket tévesen alkalmazzák vagy értelmezik.

c. További hátráltató tényező például a vallásszabadság kérdése iránti közömbösség, pontosabban hanyag magatartás. Beletörődünk a vallással kapcsolatos realitásokba, és nem mutatkozik hajlandóság vagy érdeklődés a megoldások keresése iránt. Ilyenkor könnyen eluralkodhat rajtunk a közöny. A vallásszabadságot hirdetni és védelmezni kell, mert ezáltal neveljük az embereket arra, hogy bármilyen kihívással szembe tudjanak szállni.

2. A vallásszabadság egy olyan szerkezeti elem, amelynek a szárnyai alatt további szabadságokat is népszerűsíthetünk, például a szólásszabadságot. Ha a vallásszabad-

5. Mindenekelőtt meg kell bizonyosodnunk arról, hogy tényleg hátrányos megkülönböztetésben részesítettek-e, vagy csak úgy érezzük. Utána pedig kihallgatást kell kérnünk – Istenhez kell folyamodnunk imában, és Ő bölcsességet fog adni, ha hivatalosan is meg akarjuk fogalmazni, hogy diszkrimináció áldoztai lettünk. Előbb tehát forduljunk a lelkipásztorhoz megfelelő tanácsért, és mérlegeljük együtt, hogy szükséges-e vagy sem az Egyházterület vagy az Unió Vallásszabadság Osztályához folyamodnunk. Fontos, hogy méltósággal védjük a jogainkat, de ennél még fontosabb, hogy ne essünk a csüggedés csapdájába, amennyiben a kapott válaszok nem egyeznek meg az elvárásainkkal. A válaszokon túl azonban a legfontosabb számunkra az Isten iránti hűség kell, hogy legyen. ■

Mădălin Avrămescu – Munténiai Egyházterület

ság a gyökér, akkor annak gyümölcse a szólásszabadság. A kettő között elfogadásnak és megbonthatatlan egységnek kell léteznie. Ideális esetben egyik nem zárja ki a másikat. Fennáll azonban mégis a veszélye, hogy a szólásszabadságot némelyek a vallásszabadság alapjainak a destabilizálására vagy korlátozására használják. A szólásszabadságot mint a vallásszabadság „húgát” úgy kell gyakorolni, hogy összhangban legyen a lelkiismereti szabadság által hirdetett értékekkel. Különböző belső feszültségeket, konfliktusokat okozhat. A szólásszabadságnak és a vallásszabadságnak vannak közös elemei is, mint például a tolerancia, a jóézés, a kiegyensúlyozottság, stb.

3. Számomra a legnagyobb örömet az jelenti, amikor sikerül leküzdenünk a nyugalomnappal kapcsolatos kihívásokat. Diákok, egyetemisták vagy alkalmazottak fordulnak hozzánk tanácsért vagy segítségért, valahányszor csorbulnak a szabad vallásgyakorláshoz való jogaik. Általában őszintén és tapintatos módon igyekeznek megoldani a problémát. Azt gondolom, hogy ügyosztályunknak akkor van létjogosultsága, ha segíteni vagy tanácsolni tudunk egy olyan személyt, aki elhatározza, hogy mindenekfelett az isteni értékeket tartja tiszteletben. Öröm és megtiszteltetés ilyen emberekkel együtt dolgozni, mivel ők érett hitről, áldozatkészségről és a jövőjüket meghatározó döntésekben való kitartásról tesznek bizonyosságot. Ezek a személyek a körülményektől függetlenül választják az előre haladást, az elvhűséget és azt, hogy nem fognak a kompromisszumok széles útján járni. Továbbá pedig megemlíteném, hogy a közszereplőkkel vagy jogász egyetemi tanárokkal folytatott beszélgetéseim során megpróbálok olyan információkat közölni, amelyeknek

célja tájékoztatni és érzékennyé tenni a közvéleményt a vallásszabadság fontosságára. Valahányszor ez a próbalkozás megvalósul, a vallásszabadság egyik célja is teljesül.

4. Ahhoz, hogy a jövőben is örvendhessünk a vallásszabadságnak, és elkerülhessünk bármiféle félresiklást, kitarító erő kifejtésre van szükség. Aggaszt, hogy világszinten egyre nagyobb teret nyer a társadalmi intolerancia. A jelenlegi statisztikák szerint világszinten a keresztény egyház a legüldözöttebb egyház. Templomokat rombolnak le, súlyos bántalmazás ér keresztényeket, sőt a hitükért egyesek vértanúhalállal is fizetnek. Egy olyan században, amelyben az emberi civilizáció az eddigi legmagasabb szintekre hágott, az intolerancia és az erőszak még mindig emberek életét veszélyezteti. Aggaszt a civilizált társadalmak hallgatása, az, hogy nem emelik fel a szavukat, amikor szerte a világon csorbulnak a vallásszabadsági jogok. Továbbá szintén aggodalomra ad okot, ahogy egyesek intoleráns véleményeiket hangoztatják még a fejletlen civilizált társadalmakban is, miközben a törvényeik a szabadságok védelmezését szorgalmazzák, és nem kellene embertársaik lelkiismeretébe gázolniuk.

5. Sajnos, nem eszményi társadalomban élünk. Világunkat számos dolog gyötri, és ez rengeteg életterületet érint, többek között a vallásszabadságot is. Az ilyen irányú nehézségek közepette az alábbi lépéseket javaslom:

a. Elsősorban imádkozzunk. Nehéz helyzetben ez a legfontosabb. Az imádságos lelkület felkészíti és megerősíti azt, akinek veszélybe került a lelkiismereti szabadsága.

b. Utána pedig javaslom, hogy a hátrányos megkülönböztetésben részesített személy válassza a kommunikáció útját. Jól ismerjük a kérdést, amit Jézus intézett az őt bántalmazó katonához: „Miért versz engem?”

c. Bölcsességre van szükségünk. Aki egy vallásszabadsági problémát kommunikáció által szeretne megoldani, törekedjen a kiegyensúlyozott és tartalmas kommunikációra, kerülje a zajkeltést és a felülkerekedést, különben az előítéletek gátjainak építéséhez járul hozzá, és még bonyolultabbá teheti a helyzetét.

d. Ha ez a módszer nem jár eredménnyel, azt javaslom, hogy az érintett személy kérjen segítséget a lelkipásztortól (hiszen a vallásszabadságról van szó), vagy a helyi egyházterület vallásszabadságért felelős szolgálatteljesítőjétől. Ezek a személyek állandó kapcsolatban vannak az Unió ügyosztályával és egyházjogi szakemberekkel, akik hozzájárulhatnak az érintett személy problémájának megoldásához.

e. Amennyiben még így sem oldódik meg a vallásszabadság terén felmerült probléma, azt javaslom, hogy az érintett személy erősítse meg magát a hitben, és lépjen tovább. ■

Niță Petre-Daniel – Olténiai Egyházterület

1. Annak ellenére, hogy országunkban a törvények nagy általánosságban biztosítják a vallásszabadságot, meg kell jegyeznünk, hogy a társadalom egy bizonyos rétegénél, sőt még egyes esetekben a döntéshozó szerveknél is hiányoljuk a rendelkezések helyes értelmezését. A vallásszabadságot általában úgy értelmezik, mint csupán a társuláshoz és a vallási vélemény nyilvánításához való jogot, vagyis annyit, hogy tartozhatsz egy vallásfelekezethez, és járhatsz templomba. A társadalom azonban még ennél is hiányosabban értelmezi a lelkiismereti szabadságot, ezért amikor bizonyos társadalmi vagy szakmai elvárások szembe helyezkednek a lelkiismereti kérdésekkel, nem mutatkozik hajlandóság az előnyös megoldások meghozatalához. Gyakran megessett, hogy tárgyalások és párbeszéd által kellett közbelépni olyan helyzetekben, amelyeket nem képes helyesen értelmezni a társadalom, amely nem tanulta meg tiszteletben tartani a másik ember lelkiismereti szabadságát. El kell ismernünk, hogy ilyen téren állandó nevelésre van szükség, de nemcsak a társadalom szintjén, hanem egyes esetekben a kisebbségi felekezetek mikro-társadalmában is, amelyek kifelé meg szokták ugyan védeni

a jogaikat, azok belső használatát azonban már nem igazán értik teljes mértékben.

2. Ez a két szabadságjog egy bizonyos területen keresztetzi egymást, hiszen a vallásos hit megélése azt is feltételezi, hogy szabadon kell hitet tennem a vallási meggyőződéseim, értékeim és erkölcsi felvállalásaim mellett. Noha napjainkban a szabadon kifejezett vallásos vélemények már nem okoznak olyan feszültséget és nem vezetnek konfliktusokhoz, mint régen, mégis be kell ismernünk, hogy a nyilvános kommunikáció által felvállalt politikai korrektség égisze alatt a szabadon kinyilvánított vallási és erkölcsi értékek némelyikét mégis elítéli vagy megbélyegzi a társadalom. Ilyen alapon a szólásszabadság csupán látszólagos, mivel a társadalom csak a politikailag korrekt véleményt tartja szabadnak és megtűrtnek, míg a többit nyilvánosan elítéli és elutasítja. Továbbá pedig, a szólásszabadság, ha liberálisabb értelmezést nyer, kegyetlen és vulgáris fegyverré válhat azon véleményekkel szemben, amelyek már nem divatosak vagy társadalmilag nem elfogadottak.

3. Hálásak vagyunk Istennek, hogy a vallás- és lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával kapcsolatos kritikus helyzetek zöme pozitív megoldást nyert, mivel a többségi döntéshozó szervek még nyitottak a párbeszédre. A világvárvány miatt bevezetett óvintézkedések eltörlése újra lehetővé tette, hogy olyan eseményeket szervezhessünk, amelyek során síkra szállhattunk elveink népszerűsítése mellett. A hatóságok együttműködő készségét is dicséretesnek tartjuk.

4. Miközben tudatában vagyunk a vallás- és lelkiismereti szabadság korlátozásának profetikus kilátásaival, és mivel az előttünk álló időszakban sajnos az egyház és az állam egyre közelebb fog kerülni egymáshoz, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a máris szemmel látható tendenciákat. Szót kell ejtenünk arról is, hogy a világi társadalom egyre nagyobb nyomást gyakorol a törvényhozásra, hogy fogadjon el bizonyos kisebbségi jogokat. Ezek azonban veszélyt jelentenek a gyermekeink bibliai értékek alapján történő oktatására, és ezen értékek nyílt felváltására nézve. Vannak országok, amelyek élén járnak ezen a téren, és számos keresztény család vagy személy, aki kitartott az elvei mellett, nehéz, nem kívánt

helyzetbe került. Mindez arra utal, hogy a dolgok rövid idő alatt rossz irányba fordulhatnak. Megtörténhet, hogy John Stuart Mill – „*az én szabadságom ott ér véget, ahol a másik ember szabadsága kezdődik*” – kijelentése ilyen körülmények között teljesen új értelmezést nyer, és megdöbbentően keserű szájját hagy maga után.

5. Ezekre az alkalmakra nem csupán úgy kell tekintenünk, mint bizonyos jogok védelmének a lehetőségeire, hanem inkább mint a bizonyágtéves alkalmaira. Péter apostol így tanácsol: „*Mindig készek legyetek megfelelni mindenkinek, aki számot kér tőletek a bennetek levő reménységről, szelídséggel és félelemmel*” (1Pt 3:15). Arra buzdít, hogy úgy tekintsünk ezekre a megpróbáltatásokra, mint missziós lehetőségekre, melyek során tapintattal és kedvességgel beszélhetünk az embereknek saját választásunk bibliai indítékairól. Ezáltal lehetőségünk adódik még közelebb kerülni ahhoz a célhoz, aminek megvalósulása érdekében Isten ilyen helyzeteket is megenged az életünkben. ■

Beniamin Anca – Észak-erdélyi Egyházterület

1. A nagyjából kétéves járványidőszak után a társadalom és az egyének is szinte minden területen ismét a szabadság friss levegőjét lélegezhettek. Az egyházhoz ragaszkodó és az Istent kereső emberek újból visszatérhettek a közösségi imádatához anélkül, hogy alkalmazkodniuk kellene valamiféle szabályhoz vagy egészségügyi korlátozáshoz. Országukban a vallásszabadság visszatért a pandémiás válság előtti kerékvágásba.

Az utóbbi időben újra ráeszmélhettünk arra, mennyire fontos és szükséges a szabadság, de különösképpen a vallásszabadság. A vihar elült, de a következmények maradtak. Ebben a kontextusban igazat kell adnunk Cătălin Raiúnak¹: „*Európának újra föl kell sorakoznia azon erős elvek és értékek mögé, amelyek az európai konstrukció alapját képezték, melyek egyike a vallásszabadság.*”² Az elmúlt időszak hátrányosan érintette az egyházat, a vallásszabadság is csorbult, ezért a gyógyuláshoz és a helyreállításához hosszabb időre lesz szükség.

Az elhúzódó egészségügyi válság után az európai földrészen, Románia szomszédságában újabb válság ütötte fel a fejét, ezúttal egy katonai összetűzés. Egyszeriben ukrán menekültek ezrei keltek útra, többek között Romániába. Ez a krízishelyzet számos egyház szolidaritását tette pró-

bára, de a közösségek méltósággal válaszoltak a segélykiáltásra. A háborús helyzetben felmerült egy új, a katonai sorozással kapcsolatos kérdés. Egyesek felvetették, hogy mi lesz azokkal, akik a bibliai elvek és értékek alapján nem hajlandók fegyvert fogni háború esetén.

A vallásszabadsággal kapcsolatosan tehát nagyon sok napirendi ponttal kell foglalkoznunk. Másfelől azonban azt látjuk, hogy a gyülekezetben belül szükségünk van lelki megújulásra, a kapcsolatok helyreállítására, a missziómunkára való ösztönzésre és bátorításra, a közösségi egység helyreállítására, a bizalom visszaszerzésére, a keresztény engedékenységre (az egyházon belüli különböző irányzatok elfogadására). Egyházon belül ezek a legnagyobb kihívások. Másfelől pedig kívülről jelentős nyomást helyez ránk maga az állam, amely egyre inkább beavatkozik az egyházak életébe. Az egyháznak vissza kell szereznie az erejét, és az egységben kell megerősödni. Erre azért van szükség, hogy ki tudjon állni magáért az egyre erősödő állammal szemben (például egy esetleges katonai összetűzés vagy egészségügyi válság esetén), miközben a társadalom egyre inkább elvilágiasodik.

Pál apostol szavai ma is érvényesek: „*Ha annakokáért helye van Krisztusban az intésnek, ha helye van a szeretet vigasztalásának, ha helye van a Lélekben való közösségnek, ha helye van a szívnek és könyörületességnek, teljesítsétek be az én örömet, hogy egyenlő indulattal legyetek, ugyanazon szeretettel viseltetvén, egy érzésben, egyugyanazon indulattal lévén*” (Fil 2:1–2).

1. Cătălin Raiu az EBESZ vallásszabadsággal foglalkozó hivatalának tagja, az állam és a vallások közötti kapcsolatokat kutató szakember.
2. <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-26045440-religie-politica-parlamentul-european.htm>

2. Jogi szempontból a vallás- és a szólásszabadság az ember alapvető szabadságjogaihoz tartozik, és Románia Alkotmánya is szavatolja. E két szabadságjogot az ország alapokmánya különálló cikkelyekben írja elő, ettől eltekintve szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Egy szabad társadalomban a kettő elválaszthatatlan. A vallásszabadság létezésének feltétele a szólásszabadság, és fordítva is így van. Nem rendelkezhetsz teljes jogú vallásszabadsággal, ha nem beszélhetsz szabadon a véleményedről, mint ahogy nem beszélhetsz szabadon, ha nincsenek biztosítva a vallásszabadsági jogaid.

Bibliai szempontból pedig már a Szentírás első lapjain megfigyelhetjük, hogy Isten szabadnak teremtette az embert, és felruházta őt a választás képességével. Következésképpen az ember már a kezdetektől minden kényszer nélkül két lehetőség – a jó és a rossz – közül választhatott. Ugyancsak a teremtéstörténetben találkozhatunk egy olyan Teremtővel, aki az embert felruházta a beszéd képességével, és megteremtette a megfelelő keretet is, ahol ezt az ajándékát gyakorolhatja.

A szabadság e két dimenziójának értéke akkor nyer bizonyítást, amikor az emberek felelősséggel használják. Ezekre nem kell úgy tekintenünk, mint valami elvont vagy végtelen eszközökre, hanem inkább, mint korlátolt tényezőre az „*a te szabadságod ott ér véget, ahol az én szabadságom kezdődik*” elv alapján. A jogainkat úgy kell érvényesítenünk, hogy azzal ne ártsunk mások méltóságának, tisztességének és magánéletének.

3. Az elmúlt évben Románia egész területén vizsztatérhettünk a korábban megszokott istentiszteleti formákhoz. Tagjaink a számos veszteség és nehézség ellenére is hálát adtak Istennek, hogy véget ért a járványidőszak. Közösségeink tehát visszanyerték vallásgyakorlási szabadságukat.

Emellett többen is megtapasztalhatták, hogy megoldódtak vallási diszkriminációnak minősülő nehézségeik. Szinte minden eset a tagok javára dőlt el, akik így megérezhették Isten munkálkodó erejét az életükben. Noha még vannak olyan intézmények vagy személyek, akik nem hajlandók a párbeszédre és a békés megoldásokra a vallási meggyőződések kérdésében, a döntéshozók részéről mégis egyre nagyobb nyitottságot tapasztalunk. Csatlakozunk tehát mi is a zsolttáríró hálás szavaihoz: „*Magasztaljátok az Urat, mert jó; mert örökkévaló az ő kegyelme*” (Zsolt 136:1).

4. Van egy másik vetülete is annak, amiről már korábban beszéltem, éspedig, hogy az állam vagy az állami intézmények túlságosan beavatkoznak az egyházak életébe. Aggodalomra ad okot, hogy egy ideje az állam megpróbál beavatkozni egyes egyházak belügyeibe, és a hatóságok igyekeznek elpolitizálni a vallást. Szükséges tehát

megőriznünk az egyház és az állam közötti hatalmi ágak szétválasztásának elvét, amit fel kell frissítenünk és meg kell erősítenünk, ahogy maga Jézus Krisztus is mondta: „*Adjátok meg ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek*” (Mk 12:17).

Egy másik aggasztó tényező a társadalom gyors elvilágiasodása. A folyamat eredményeképpen a vallási élet könnyen a perifériára szorulhat, s ezzel az egyház szerepe az egészséges és erkölcsileg-lelkileg kiegyensúlyozott társadalom építésében jelentősen csökkenhet. Ilyen körülmények között a vallásos retorikát egyre inkább idejétmúltnak fogja tekinteni a társadalom, a véleményt nyilvánító vallásos személyt pedig veszélyesnek a társadalmi rendre és harmóniára nézve. Fennáll tehát a veszélye, hogy cenzúrázni kezdik a vallásos véleményeket, s teszik ezt abból a célból, hogy megelőzhető legyenek a vallási gyűlölködés szította feszültségek és megnyilvánulások.

5. A vallásos diszkrimináció felkavaró tapasztalat azok számára, akik összhangban szeretnének élni saját meggyőződéseikkel és elveikkel. Ezek az emberek hisznek Istenben, és hűségesek akarnak maradni a Vele való kapcsolathoz, ezért ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés kockázatának. Amikor arra kényszerítenek, hogy adjuk fel erkölcsi és lelki elveinket, akkor kell megtapasztalnunk a Teremtő beavatkozását az életünkbe. Ennek érdekében elsősorban igazi lelki tapasztalatokra van szükségünk, és mindenek előtt Istenhez kell folyamodnunk segítségért imában, továbbá pedig az Igéből kell bátorítást és támogatást nyernünk.

Másodsorban, használjuk a kommunikáció megfelelő eszközeit: a párbeszédet, a tárgyalókészséget, a jó szándékot, a jó érzésre és az ésszerűségere való tapintatos felfeléítást, a diplomatikus hozzáállást, hogy megoldást találjunk. Erre utalt bölcs Salamon is: „*Mint az arany alma ezüst tányéron: olyan a helyén mondott igé!*” (Péld 25:11). Illedelmes és őszinte eszközöket kell alkalmaznunk a békés megoldások érdekében.

Harmadsorban pedig, ha már kimerítettük a párbeszéd összes útját, a körülmények függvényében folyamodhatunk az állam által rendelkezésünkre bocsátott törvényes eszközökhöz. Országunk törvényei is előírják ezeket az eszközöket (folyamodványokat, intézményeket, szervezeteket), a Büntető Törvénykönyv 369. cikke pedig határozottan elítéli a bármiféle diszkriminációt és gyűlöletkeltést. Ilyen eszközökhöz azonban csak végső esetben folyamodjunk. Hitéletünkben vezéreljen az az elv, amelyet az apostol is kifejezett a rómaiakhoz írt levelében: „*Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljetek*” (Róm 12:18). ■

Mihai Miron – Dél-erdélyi Egyházterület

HALLGATÁSOK A SZENTÍRÁSBAN

Gyakran hallottam az egyik szemináriumi tanáromtól a következő kijelentést: „Két rossz dolog van a világon – a megszólalás, amikor hallgatni kellene, és a hallgatás, amikor beszélni kellene.”

Ez a közmondás megegyezik bölcs Salamon kijelentésével: „Ideje van a hallgatásnak és ideje a szólásnak” (Préd 3:7). Van, amikor beszélni kell, és van, amikor hallgatni. Egyiket sem szabad kizárni vagy felcserélni! Káros következményekkel járhat.

Jerikó bevételénél az Úr Józsúé által megparancsolta a népnek, hogy hét napon át minden nap járják körbe egyszer a várost. Néma csendben kellett menetelniük. A hetedik napon azonban hétszer kellett megkerülniük a várat, és míg az első hat alkalommal csendben, a hetedik alkalommal már hangos kiáltások közepette kellett menetelniük: „Ne kiáltatok, hangotokat se hallassátok, és szó se jöjjön ki szátokból addig a napig, amíg azt mondom néktek: Kiáltatok; és akkor kiáltatok!” (Józs 6:10).

Így is tettek: „És lőn, hogy a hetedik forduláskor kürtölnek vala a papok a kürtökkel, Józsúé pedig monda a népnek: Kiáltatok, mert néktek adta az Úr a várost!” (16. v.). „Kiálta azért a nép, mihelyt kürtölének a kürtökkel. Lőn ugyanis, amint meghallá a nép a kürtnek szavát, kiálta a nép nagy kiáltással, és leszakada a kőfal magától, és bevémé a nép a városba, kiki az előtte való helyen, és bevették a várost. És teljesen kipusztítának mindent, ami csak vala a városban” (20–21. v.).

Képzeljétek el, mi lett volna, ha a nép ellenkezőleg cselekszik, vagyis kiált, amikor hallgatnia kellene, a végén pedig csendben marad!

Rabsaké, Asszíria királyának küldötte felment bevenni Jeruzsálemet, és a csata előtt szidalmazta Isten nevét. Az Ezékiás király által kijelölt küldöttek azonban „hallgatának, és egy szót sem feleltek, mert a király parancsolá így, mondván: Ne feleljetek néki!” (Ézs 36:21). Mit is válaszolhattak volna ennek a gyalázkodónak? A hallgatás is válasz, sőt néha a legjobb.

Isten megengedte, hogy Sátán elpusztítsa Jób javait és gyermekeit, őt pedig súlyos bőrbetegséggel verje meg. Ekkor eljött Jób három barátja, akik „ülének vele hét napon és hét éjszakán a földön, és nem szóla egyetlen egy szót egyik sem, mert látják vala, hogy igen nagy az ő fájdalma” (Jób 2:13).

A hosszú és nyomasztó hallgatás után végül beszélni kezdtek Jóbhoz. Előbb csendesen, aztán egyre hangosabban vádolták őt, azt állítva, hogy ha nem vétkezett volna, akkor Isten sem büntette volna meg őt ilyen mértékben. Jób minden erejével védekezni próbált, erre a bará-

tok újból elhallgattak. Ekkor Isten kezdett beszélni Jóbhoz. Jól ismerjük az Úr szavait. Végül pedig Jób kijelentette: „Ímé, én parányi vagyok, mit feleljek néked? Kezemet a szájamra teszem. Egyszer szóltam, de már nem szólok, avagy kétszer, de nem teszem többé!” (Jób 39:37–38).

Jézus a megdicsőülés hegyéről lefelé tartva, a következőképpen rendelkezett három tanítványának, Péternek, Jakabnak és Jánosnak: „Mikor pedig a hegyről leszállának, megparancsolá nékik, hogy senkinek se beszéljék el, amit láttak vala, csak amikor az embernek Fia a halálból feltámad. És ezt a szót megtarták magukban, tudakozván egymás között, mit tesz a halálból feltámadni?” (Mk 9:9–10).

**A MEGFELELŐ
IDŐ
STEFAN
RADU**

**NE VÁRJUK MEG, HOGY
ISTEN HALLGATTASSON
EL BENNÜNKET, MERT AZ
FÁJDALMAS LESZ. SOK-
KAL JOBB, HA BÍZUNK
IGÉRETEIBEN, ÉS MEGFO-
GADJUK A TANÁCSAIT.**

A hegyen történekről Péter csak évekkal a Megváltó mennybemenetele után kezdett beszélni: „Mert amikor az Atya Istentől azt a tisztességet és dicsőséget nyerte, hogy hozzá a felséges dicsőség ilyen szózata jutott: Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm: ezt az égből jövő szótatot mi hallottuk, együtt lévén vele a szent hegyen” (2Pt 1:17–18).

Péter, Jakab és János hosszú időn át képes volt hallgatni. Talán még ők sem értették, hogy miért, de számukra elég volt az, hogy Jézus ezt kérte tőlük. Jó bizottsági tagoknak, jó kinevező bizottsági tagoknak bizonyultak volna. Tudjuk jól, hogy az említett körülmények között mennyi keserűséget és zavart okozhat a gyülekezetben, ha valaki kibeszéli, ami a bizottsági üléseken elhangzik.

Amikor meghalt Áron két idősebbik fia, Mózes így szólt a testvéréhez: „Ez az, amit szólt vala az Úr, mondván: Akik hozzám közel vannak, azokban kell megszenteltetnem, és az egész nép előtt megdicsőíttetnem. Áron pedig mélyen hallgata” (3Móz 10:3–4). Miért hallgatott? Tudatosult benne, hogy engedékeny volt a fiai iránt. Egyáltalán elvárhatott-e tiszteletet a fiaitól, miközben épp ő készítette az aranyborjút? Fájdalmas hallgatás volt ez számára, de nem csak a fájdalom készítette hallgatásra, hanem apai és főpapi kötelességének elmulasztása is.

**VAN, AMIKOR
BESZÉLNI KELL,
ÉS VAN, AMIKOR
HALLGATNI. EGYIKET
SEM SZABAD
KIZÁRNI VAGY FEL-
CSERÉLNI! KÁROS
KÖVETKEZMÉ-
NYEKEL JÁRHAZ.**

„Áron csendben maradt. Fiainak halálában, amely figyelmeztetés nélkül csapott le rá szörnyű bűnük miatt, most Áron is meglátta saját elhanyagolt kötelességének eredményét. Fiai bűne és halála felett érzett fájdalma meggyötörte atyai szívét, de érzelmeit nem fejezte ki szemmel látható módon. Szomorúságának valamiféle kinyilatkoztatása azt a látszatot keltette volna, hogy részes fiai bűnében. Nem volt szabad a gyülekezetet Isten elleni zúgolódsra vezetnie” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 361. o.).

Most pedig figyeljük meg Dávidot: „Míg elhallgatám, megavultak csontjaim a napestig való jajgatás miatt... Vétkemet bevallám néked, bűnömet el nem fedeztem” (Zsolt 32:3, 5). A hallgatás a bűn meg nem vallását jelentette, ami lelki és testi kínokat okozott számára, viszont a helyzet megváltozott, mihelyt megvallotta bűneit, hiszen „aki elfedezi az ő vétkeit, nem lesz jó dolga; aki pedig megvallja és elhagyja, irgalmasságot nyer” (Péld 28:13).

Ugyancsak Dávid mondta: „Siralمامat vígságra fordítottad, leoldoztad gyászruhámat, körülöveztél örömmel. Hogy zengjen néked és el ne hallgasson felőled a dicséret: Uram, én Istenem, örökké dicsőítelek téged” (Zsolt 30:12–13). Akit az Úr megszabadít, az nem fog csendben maradni a fájdalomában, hanem dicsőíteni fogja Őt!

Dávidtól származik a következő idézet is: „Vígán hirdetem az igazságosságot a nagy gyülekezetben; ímé, nem tartom vissza ajkamat, te tudod, óh Uram! Igazságossá-

gotat nem rejtem el szívemben, elmondom a te hűségedet és segítségedet; nem titkolom el kegyelmedet és igazságodat a nagy gyülekezetben” (Zsolt 40:10–11).

A farizeusok felszólították Jézust, hogy hallgattassa el az Őt dicsőítő tanítványokat, midőn bevonult Jeruzsálembe. A Mester így válaszolt: „Mondom néktek, hogyha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani” (Lk 19:40). Ha mi hallgatunk, Isten akkor is véghezviszi művét, ha kell, akár a kövek segítségével. De miért nem általunk?

Az imádkozó ember semmit sem ér el a türelmetlenségével. Erről beszélt Jeremiás: „Jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig” (Sir 3:26). Dávid szavai is erre utalnak: „Csillapodjál le az Úrban és várjad őt” (Zsolt 37:7).

Zakariás pap kételkedett Gábrriel arkangyal kegyelmmel teljes szavaiban, melyeket különben épp az imáira kapott válaszként. Az angyal közölte, hogy fia fog születni, akit nevezzen Jánosnak, majd felvázolta a születendő fiú életét és munkásságát (lásd: Lk 1:11–18). Azt is elmondta, hogy milyen következménye lesz Zakariás kételkedésének: „És ímé megnémulsz és nem szólhatsz mindama napig, amelyen ezek meglesznek: mivelhogy nem hittél az én beszédeimnek, amelyek beteljesednek az ő idejükben” (Lk 1:20).

Az angyal szavai azonnal beteljesedtek: „És kijöven, nem szólhata nékik; eszükbe vevék azért, hogy látást látott a templomban; mert ő csak integetett nékik, és néma maradt” (22. v.). Miután megszületett a megígért fiú, Zakariás „táblát kérvén, ezt írta, mondván: János a neve. És elcsodálkozának mindnyájan. És feloldódék az ő szája és nyelve azonnal, és szóla, áldván az Istent” (63–64. v.).

Ne várjuk meg, hogy Isten hallgattasson el bennünket, mert az fájdalom lesz. Sokkal jobb, ha bízunk ígéreteiben, és megfogadjuk a tanácsait.

Pál apostol 2Kor 12:1–10 verseiben egyedi tapasztalatokat említ: „elragadtattott a harmadik égig”, „elragadtattott a paradicsomba” (2, 4. v.). Nem jelenti ki határozottan, hogy saját tapasztalatáról van-e szó – noha így volt –, hiszen még abban sem volt biztos, hogy valóságosan vagy csak látomásban élte át az eseményeket („ha testben-é, nem tudom; ha testen kívül-é, nem tudom” [3. v.]). A következőket jelenti ki az elragadtattott személyről: „Hallott kimondhatatlan beszédeket, amelyeket nem szabad embernek kibeszélnie” (4. v.). Ennek értelmében tehát az elhangzott szavak titokban maradtak, és nem tudni, hogy valaha tudomást szerzünk-e róluk vagy sem. Ahol a Szentírás hallgat, ott nekünk is hallgatnunk kell.

János látta Krisztust dicsőségben, hatalmas angyalként megjeleni, nyitott könyvvel a kezében, Aki „mikor kiálta, megszólaltatta a hét mennydörgés az ő szavát” (Jel 10:3). A látnok így folytatja beszámolóját: „És mikor a hét mennydörgés megszólaltatta az ő szavát, le akarám írni; és az égből szótatot hallék, amely ezt mondá nékem: Pecsételd be, amiket a hét mennydörgés szóla, és azokat

meg ne ird” (4. v.). Ez esetben is el lett rendelve a hallgatás, így nem tudjuk meg, hogy mit hirdetett a hét mennydörgés, annyit viszont tudunk, hogy szükség volt erre a hallgatásra, és János engedelmeskedett a parancsnak.

Amikor a hamis tanúk sorra a Szanhedrin elé járultak megvádolni Jézust, a Megváltó semmit sem válaszolt nekik: „És fölkelvén a főpap, monda néki: Semmit sem felsz-é? Micsoda tanúbizonyyságot tesznek ezek ellened? Jézus pedig hallgat vala” (Mt 26:62–63). Csak akkor válaszolt, amikor felszólították, hogy mondja el, Ő-e a Krisztus: „Te mondad. Sőt mondom néktek: Mostantól fogva meglátjátok az embernek Fiát ülni az Istennek hatalmas jobbán, és eljöni az égnek felhőiben” (64. v.).

Ugyanez történt Pilátus előtt is. Amikor a helytartó megkérdezte, hogy Ő a zsidók királya, Jézus csak ennyit felelt: „Te mondog” (Mt 27:11). A bibliai leírás a következőképpen folytatódik: „És mikor vádolák őt a főpapok és a vének, semmit sem felele. Akkor monda néki Pilátus: Nem hallod-é, mily sok bizonyyságot tesznek ellened? És nem felele néki egyetlen szóra sem, úgy hogy a helytartó igen elcsodálkozék” (12-14. v.).

Amikor Pilátusnak tudomására jutott, hogy Jézus galileai, vagyis „hogy Héródes hatósága alá tartozik, Héródeshez küldé őt, mivelhogy az is Jeruzsálemben vala azokban a napokban. Héródes pedig Jézust látván igen megörüle: mert sok időtől fogva kívánta őt látni, mivelhogy sokat hallott ő felőle, és reménylé, hogy majd valami csodát lát, melyet ő tesz. Kérdezé pedig őt sok beszéddel; de ő semmit nem felele néki” (Lk 23:7-9). Jézus semmit sem akart felelni egy olyan zsarnok uralkodónak, aki megölette Keresztelő Jánost.

De miért nem válaszolt Pilátus vagy a Szanhedrin előtt? Miért nem védte meg magát? A Megváltó nem azért jött le a földre, hogy mentesse magát, hanem hogy magára vegye mindannyiunk vétkét: „Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!” (Ézs 53:7). „Az Úr mindnyájunk vétkét ő reá veté” (6. v.).

Jézus nem azért hallgatott Kajafás, Heródes, Pilátus és a Szanhedrin előtt, mert nem volt mondanivalója. Egy

napon meg fog szólalni, és akkor szavait mindannyian hallani fogják: „Az Istennek Istene, az Úr szól, és hívja a földet napkeltétől lenyugtáig. A Sionról, amelynek szépsége tökéletes, fényeskedik Isten. Eljön a mi Istenünk és nem hallgat; emészto tűz van előtte, s körülte erős forgószél. Hívja az egeket onnan felül, és a földet, hogy megítélje népét: Gyújtsétek elém kegyeseimet, akik áldozattal erősítik szövetségemet! És az egek kijelentik az ő igazságát, mert az Isten bíró” (Zsolt 50:1–6).

A király fiának esküvőjéről szóló példázatból tudjuk, hogy nagyon sok vendéget hívtak be az utcáról, mivel az igazi meghívottak nem jöttek el. Csakhogy történt egy meglepő fordulat: „Bemenvén pedig a király, hogy megtekintse a vendégeket, láta ott egy embert, akinek nem vala menyegzői ruhája. És monda néki: Barátom, mi módon jöttél ide, holott nincsen menyegzői ruhád? Az pedig hallgata” (Mt 22:11–12).

Az érkezőknek ingyen kínálták fel a menyegzői ruhát, amit ez az ember talán azért utasított vissza, mert sokkal jobban bízott saját ruháinak minőségében. Íme, a reakciója: „Az pedig hallgata” (12. v.). A következő versben azt találjuk, hogy megkötözték és kivetették a külső sötétségbe, ahol „lészen sírás és fogcsikorgatás” (13. v.).

A mennyei ítélet előtt állva a gonoszok hallgatni fognak, amikor fölkel ítéletet szolgáltatni a népeknek Az, Aki „Istentől rendelt bírása élőknek és holtaknak” (Csel 10:42). És elhallgatnak majd azok is az Isten házából valók közül, akik nem vették komolyan a megváltást, és nem öltötték fel a Megváltó igazságának ruháját.

Vessétek őt a külső sötétségbe! Ott leszen sírás és fogcsikorgatás!

Az Úr jelenlétében a hívőnek tiszteletet és alázatot kell tanúsítania: „Az Úr az ő szent templomában, hallgasson előtte az egész föld!” (Hab 2.20). „Hallgasson minden test az Úr előtt: mert felkelt az ő szentséges helyéről” (Zak 2:13).

A Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy amikor a Bárány „felnyitotta a hetedik pecsétet, lón nagy csendesség a mennyben, mintegy fél óráig” (Jel 8:1). Az Úr eljövetelekor kiürül a menny. Teljes csendesség uralkodik majd ott, mivel a menny összes lakója elindul a föld felé, hogy egy dicsőséges és korábban sosem látott utazás során hazavigye a hűségeseket.

A profetikus óra tizenöt napot jelent (360:24=15), a félóra pedig hét és fél napot. Ez azt jelenti, hogy a „mintegy fél óra” pontosan hét nap. Ennyi ideig lesz csend a mennyben – eközben az élő üdvözültek átváltoznak, a holt igazak föltámadnak és elindulnak a menny felé. És ettől kezdve örökre véget ér a csend. Készítsétek az óráitokat, és figyeljétek, hogy helyesen értelmeztem-e ezt a számítást, és hogy tényleg így fognak-e bekövetkezni az események! Ámen, jövel Uram Jézus! ■

AJÁNLJ FEL ÉVES JÖVEDELEMADÓD 3,5%-ÁT A ROMÁNIAI HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZNAK, VALAMINT AZ EGYHÁZ ÉGISZE ALATT MŰKÖDŐ NON-PROFIT NEM KORMÁNYZATI SZERVEZETEKNEK

A 227/2015-ös adótörvény értelmében az adófizető polgárok kérvényezhetik, hogy a fizetésből származó adójuk 3,5%-át non-profit nem kormányzati szervezeteknek vagy egyházaknak utalják át.

Ennek érdekében a **230-as nyomtatványt** kell kitölteni (a fizetéssel vagy nyugdíjjal rendelkezők esetében), vagy a **212-es nyilatkozat** I. fejezetének 1.8. szakaszát (a független tevékenységekből, javak bérbeadásából, mezőgazdasági tevékenységből, haltenyésztésből, gyümölcsstermesztésből és más tevékenységből származó jövedelemszerzés esetén).

• **Az űrlap az ANAF weboldaláról tölthető le:**

- https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Declaratii_R/230.html
- https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Declaratii_R/declaratie_unica.html pdf-formátumban (soft A), amely az elektronikus változatban is kitölthető.

• **Megjelölendő:**

- Az átutalásra szánt összeg. Amennyiben az adófizető nem jelöl meg összeget, akkor azt az adóhivatal fogja kiszámítani;
- A támogatandó non-profit szervezet vagy egyház neve, adószáma és IBAN-kódja.
- Azt is bejelölhetjük, hogy egymás után két évig ugyanannak a kedvezményezett entitásnak történjen adónk 3,5%-ának átutalása.

• **Hol és hogyan kell benyújtani a kérvényt?**

- Elektronikus úton. A 230-as nyomtatványt be lehet nyújtani az adóhivatal okmányiktató irodáján is, vagy postán, ajánlott levél formájában.

Benyújtási határidő: 2023. május 25.

AZ ADVENTISTA EGYHÁZHOZ TARTOZÓ INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK, AMELYEK KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZÉSÉT AZ ADVENTISTA EGYHÁZ VÉGZI

Nr.	Non-profit szervezet neve	Adószám	IBAN-kód	Megjegyzések
1	UNIUNEA DE CONFERINȚE	4752219	RO39 BRDE 4455 V237 2751 4450	Bukarest
2	Asociația Centrului Media Speranța	29930109	RO03 RNCB 0479 1273 4860 0001	Bukarest
3	Agenția Adventistă pentru Dezvoltare, Refacere și Ajutor – ADRA România	14355291	RO73 RNCB 0074 0292 1540 0001	Bukarest
4	Universitatea Adventus din Cernica	8883136	RO80 RNCB 0087 0081 1693 0001	Cernica
5	Asociația pentru Sănătate, Educație și Familie	12525349	RO92 BRDE 4455 V592 1875 4450	Bukarest
6	Asociația Sănătate și Educație	13817422	RO69 BRDE 4455 V615 3169 4450	Bukarest
7	Asociația Sola Scriptura	14297964	RO81 BRDE 4455 V475 0525 4450	Bukarest
8	Asociația Serviciul Umanitar pentru Penitenciare	5108446	RO87 BRDE 4455 V917 3616 4450	Bukarest
9	Asociația Conștiință și Libertate	26601411	RO15 BRDE 4455 V346 2206 4450	Bukarest
10	Asociația „Ridică-te și umbă”	32373890	RO91 RNCB 0073 1380 7216 0001	Bukarest
11	Asociația „Exploratori pentru Viitor”	14027189	RO59 BRDE 4455 V512 2467 4450	Bukarest
12	Asociația biblică „Casa Bibliei”	27075455	RO96 RNCB 0073 0347 7094 0001	Bukarest
13	Școala Postliceală Sanitară „Dr. Luca”	17871521	RO38 RNCB 0048 0534 8328 0001	Brăila
14	Școala Postliceală Sanitară „Dr. Luca”	35572277	RO52 RNCB 0091 1492 7932 0001	Cernica
1	BISERICA CREȘTINĂ ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA BANAT	5776798	RO68 RNCB 0015 0492 7245 0001	Arad
1	BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA MOLDOVA	4277072	RO97 RNCB 0026 0126 6680 0001	Bákó
2	Fundația umanitară „Dr. Luca”	14078913	RO15 RNCB 0026 0308 9377 0001	Podiș-i Életmódközpont
1	BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA MUNTENIA	4733390	RO98 RNCB 0074 0292 3624 0001	Bukarest
2	Filiala Muntenia a ASEF	15890683	RO36 RNCB 0074 0292 2390 0001	Bukarest
3	Școala Primară „Dr. Luca”	35100908	RO88 BRDE 0905 V472 1080 0900	Brăila
4	Asociația Școala „Dumitru Florea”	30240129	RO98 RNCB 0205 1278 6740 0001	Ploiești
5	Asociația Școala „Wilhelm Moldovan”	26392757	RO11 RNCB 0114 1142 6003 0001	Konstanca
6	Asociația Liceul Teoretic „Mihai Ionescu”	12483090	RO21 RNCB 0084 0107 6864 0001	Bukarest
7	Asociația Prestigimédica	32312485	RO10 RNCB 0082 0010 8546 0002	Bukarest
8	Asociația Respiro	33421979	RO24 RNCB 0082 1410 6836 0001	Bukarest
9	Asociația Opinia Production	36673873	RO02 BTRL RONC RT03 7443 3201	Konstanca
1	BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA OLTENIA	4553216	RO75 RZBR 0000 0600 0046 0472	Krajova
2	Asociația pentru Sănătate, Educație și Familie – filiala Oltenia	17643477	RO72 RZBR 0000 0600 0657 9189	Krajova
1	BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA TRANSILVANIA DE NORD	4547087	RO75 RNCB 0106 0265 9081 0001	Kolozsvár
1	BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA, CONFERINȚA TRANSILVANIA DE SUD	8364740	RO37 RNCB 0193 0159 6750 0001	Marosvásárhely

AZ ADVENTISTA EGYHÁZZAL EGYÜTTMŰKÖDŐ INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK, AMELYEK KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZÉSÉT AZ ADVENTISTA EGYHÁZ VÉGI

Nr.	Non-profit szervezet neve	Adószám	IBAN-kód	Megjegyzések	Helység
ROMÁNIAI UNIÓ					
1	Fundația Casa Păinii	17510993	RO40 RNCB 0052 0188 2287 0001	Társadalmi intézmény	Viziru
BÁNÁTI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația Grădina Speranței	23658243	RO91 RNCB 0015 1260 7077 0001	Cuvin óvoda	Arad
2	Școala „Speranța” Macea	38586374	RO94 RNCB 0015 1607 9283 0001	Iskola	Mácsa
3	Asociația Familia Speranței România	13437490	RO88 RNCB 0249 0492 7554 0001	Salem óvoda	Arad
4	Asociația Familia Speranței România	13437490	RO59 RNCB 0015 0492 7554 0001	Betania óvoda	Temesvár
5	Asociația Casa Speranței Banat	28238372	RO44 RNCB 0015 1213 1580 0001	Hátrányos helyzetű idős személyek gondozása	Arad
6	Asociația Studențească Amicus – Filiala Timișoara	18620862	RO83 RNCB 0255 0403 4775 0001	Diák-projektek	Temesvár
7	Asociația Teenjoy	34567671	RO20 RNCB 0015 1489 7486 0001	Táborok szervezése	Arad
MOLDVAI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația Proexcelența	29572604	RO07 RZBR 0000 0600 1443 7165	Celestino óvoda	Bákó
2	Asociația Bambi	14109939	RO23 RZBR 0000 0600 0386 6981	Bambi óvoda	Galac
3	Asociația EVISS	35958350	RO66 RNCB 0310 1615 3123 0001	EVISS ÓVODA	Jászvásár
4	Filiala Asociației Bambi	18177642	RO94 RNCB 0142 1129 9409 0001	Elemi iskola + általános iskola	Matca
5	Asociația T.C. Mărgăritare	23824060	RO86 BRDE 2805 V258 7033 2800	Mărgăritare óvoda	Roman
6	Asociația Studențească Amicus - Filiala Iași	14032304	RO57 BRDE 2405 V391 3153 2400	Diák-projektek	Jászvásár
7	Școala Gimnazială Matca	35853876	RO21 RNCB 0142 1502 4355 0001	Elemi iskola + általános iskola	Matca
8	Asociația „Viitorul Azi”	35965225	RO22 UGBI 0000 2020 12642RON	„Elisei” óvoda	Karácsonkő
MUNTÉNIAI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația pentru Educație Creștină	25717257	RO84 BTRL 0450 1205 J700 51XX	Micii Valdenzi óvoda – Popa Tatu	Bukarest
2	Asociația Speranță pentru Măine - Grădinița Licurici	22470550	RO31 RNCB 0082 0940 7366 0001	Licurici óvoda – Cuza Vodă	Bukarest
3	Asociația Umanitară EDUSTAR	22740441	RO69 BTRL 0100 1205 1246 0XX	Edustar óvoda	Buzău
4	Asociația Grădinița Curcubeul Speranței	26362950	RO49 BTRL 0190 12053 7713 8XX	Curcubeul Speranței óvoda	Giurgiu
5	Asociația Școală „Dumitru Florea” – Școala Excelsis	30240129	RO98 RNCB 0205 1278 6740 0001	Óvoda + elemi iskola + általános iskola	Ploiești
6	Asociația Școala Eden Paradisul Copiilor	30304052	RO87 RNCB 0208 1281 0575 0001	Óvoda + elemi iskola	Băicoi
7	Asociația „Pro Eirene”	23967109	RO46 BRDE 2305 V177 6186 2300	Micul Prinț óvoda	Slobozia
8	Asociația Speranța	21642801	RO04 RNCB 0128 0749 3570 0001	Speranța óvoda	Târgoviște
9	Asociația Speranță pentru Măine	22470550	RO38 RNCB 0289 0940 7366 0001	Priki óvoda – Militari	Bukarest
10	Asociația Internațional Christian Academy	35395876	RO07 INGB 0000 9999 0560 1371	Óvoda	Cernica
OLTÉNIAI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația Creștină pentru Educație și Sănătate	28468827	RO90 CECE AG01 30RO N090 7163	Eden óvoda	Pitești
2	Asociația „Holistic Education”	31908979	RO85 RZBR 0000 0600 1582 9360	Licuricii óvoda	Roșiori de Vede
ÉSZAK-ERDÉLYI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația „Cristian Education for Romania”	22623018	RO87 BTRL 0130 1205 M114 29XX	6 óvodával rendelkezik:	Kolozsvár
Kinderfreunde (Kolozsvár); Albinuța (Halmi); David (Moisei); Emmanuel (Marosújvár); Tudor (Máramarossziget); Happy Kinder (Betlen)					
2	Grădinița „ANA”	36983505	RO13 BTRL RONC RT03 8296 2601	Óvoda	Szaplonca
3	Asociația pentru Educație și Caritate „Maranatha”	38443366	RO07 BTRL RONC RT04 1852 9602	Oktatás	
DÉL-ERDÉLYI EGYHÁZTERÜLET					
1	Asociația Educație pentru o Viață Sănătoasă	16832621	RO23 BTRL 0270 1205 1167 05XX	Óvoda + elemi iskola + általános iskola	Mezőfele
2	Fundația pentru Spitalul Oncologic Târgu Mureș	42898021	RO02 CECE C001 9460 0950 7631	Egészségügyi intézmény és kórház	Marosvásárhely
3	CSMPR – Herghelea	5994199	RO83RNCB0193 0159 6949 0001	Egészségügyi intézmény	Mezőmènes
4	Liceul „Dr. Lind”	32712716	RO57 RNCB 0188 1503 2488 0001	Líceum	Mezőfele
5	Asociația „Advent Kindergarten – Filiala Reghin”	22740913	RO13 BACX 0000 0010 9174 1000	Emanuel óvoda	Szászrégen
6	Asociația Puterea Educației	26333378	RO06 BTRL 0330 1205 P955 84XX	Licurici óvoda	Nagyszében
7	Asociația „Sonnenschein Schassburg”	25502444	RO13 RNCB 0191 1095 6393 0001	Sonnenschein Schassburg óvoda	Segesvár
8	Asociația Familie și Educație pentru Copii	25505050	RO31 RNCB 0188 1092 7112 0001	Óvoda + elemi iskola + általános iskola	Vaideiu
9	Centrul de Sănătate Educație și Familie Sanogen	32469421	RO89 BTRL RONC RT23 2343 901	Egészségügyi és szociális projektek – befolyásközpont	Marosvásárhely
10	Liceul Internațional INTEGRITAS	36442569	RO77 RZBR 0000 0600 1886 6089	Líceum	Kisbodon
11	Transylvania International School	37143956	RO18 BTRL RONC RT03 5039 6701	Iskola	Méhkert
12	Fundația umanitară „Apa Iordanului”	29105994	RO11 BRMA 0999 1000 4767 7533	Egészségközpont	Feketehalom
13	Fundația OMEGA	9914800	RO41 BTRL 0270 1205 M590 30XX	Elemi iskola + általános iskola	Marosvásárhely

MISSZIÓMUNKA EMPÁTIÁVAL (II)

ELLEN G. WHITE ÉS AZ EMPÁTIA

Noha írásaiban Ellen G. White sosem használta az empátia szót – lévén, hogy ez a kifejezés valamikor a XX. század második felében jelent meg az angol irodalomban –, az ihletett író nő számos helyen tesz említést az együttérzésről, jószágról, szimpátiáról és irgalmaságról, amit az evangelizációs munkával társít, továbbá nagyon sok helyen utal a szeretetre is. Túlságosan általánosító eljárás lenne azonban egyenlőségjelet tenni az empátia és a szeretet között. *A nagy Orvos lábnymán* című könyvben található ismert idézet, amit korábbi írásomban már említettem, azt az érvet támasztja alá, hogy Ellen G. White megpróbálta megértetni olvasóival, hogy mennyire szeretett bennünket Isten az Ő Fia által, és miként kellene szeretetet tanúsítanunk nekünk embertársaink iránt együttérző cselekedeteink révén.

Ezenfelül Alberto Tim és Dwain Esmond *A prófétaság ajándéka a Szentírásban és a történelemben (Darul profetic in Scripturā si in istorie)* című könyvében egy olyan esetre is utal, amelyből kiderül, hogy Ellen White empátiája a visszaélések áldozatául esett állatokra is kiterjedt. Egy feljegyzés szerint, egyszer az úton azt látta, hogy egy férfi épp lesoványodott lovát ütlegeli. Ellen White az állat védelmére kelt, és felhívta a gazda figyelmét, hogy a ló minden erejét megfeszítve igyekszik cipelni a terhet. Ekkor a férfi elkezdte leszedni a szekérről a rakomány felét, majd elnézést kért Ellentől, és elmondta, hogy később visszajön a rakomány többi részéért.¹ Teljesen biztos, hogy az együttérzéssel kapcsolatos látásmódunk kiterjesztése helyes képet fog bemutatni az embereknek Istenel és az egyház küldetésével kapcsolatosan.

A sikeres missziós projekteken alkalmazott empátia egyik tanulsága

Lelkipásztori gyakorlatom idején, 1997 szeptembere és 1998 augusztusa között, a máramarosszigeti kerülethez tartozó avasfelsőfalusi gyülekezetbe lettem beosztva. A közösség tagjai szolgálatkészek voltak, és készen álltak kifejezni együttérzésüket embertársaik iránt. Akkoriban a város „fehér területnek” számított, és az imaház is még építés alatt állt. Közösségünket a szaploncai gyülekezet támogatta a missziós tevékenységek és a különböző ügyintézés terén. Alkalmam nyílt tehát olyan testvéreket megismerni, akiket foglalkoztatott az áldozatkész missziómunka. Voltak olyan napok vagy hetek, amikor többen is a tagok közül ellátogattak a kerületünkbe, hogy az evangelizációs munkában vagy az imaház építésé-

ben segítsenek. Személyesen többször át kellett kelnem a Huta-hágón, hogy a szaploncai gyülekezetben szolgáljak, vagy a gyerekekkel foglalkozzam. Egy ilyen látogatás alkalmával mesélt nekem egy idős testvér a helyi advent mozgalom kezdeteiről. A későbbi években aztán rájöttem, hogy hasonló kezdetekről beszélhetünk országunk számos más gyülekezetében is.

Megtudtam, hogy Szaploncán az advent hitet elfogadó első személyeket üldözték a helybéliek, mégis megtanultak együtt maradni és segíteni egymásnak. Szívesen dolgoztak együtt különösen a mezőgazdasági munkákban. A környéken úgy ismerték őket, mint akik szántástól aratásig együtt dolgoznak. Az embereket csodálatba ejtette az, ahogy segítették egymást, és szívesen hallgatták, amikor munka közben énekeltek. Néha abbahagyták a munkát, hogy segíthessenek nehéz helyzetbe került embertársuknak, de az is megesett, hogy hazafelé tartva megálltak segíteni valakinek, és egész estig dolgoztak. Az idős testvér szinte nosztalgizva adott hangot azon meggyőződésének, hogy ha ezt a magatartást újjáélesztenénk, megszabadulhatnánk a missziós tevékenységek „stressztől”, és elillannának a csalódások is, amelyek akkor árnyékolják be a lelkünket, amikor missziós tevékenységeink eredményeit elemezzük. Nyilvánvaló, hogy

az említett eseteket nem kell a múlt század elején élt emberek alaptevékenységének tekintenünk, hanem mint olyan magatartást és lelkiületet, amely egyaránt biztosította mind a missziómunka sikerét, mind az egyházon belüli kapcsolatok minőségét.

Ezért tehát, mielőtt empátiát gyakorolnánk a missziós projektjeink vagy tevékenységeink során, jó lenne, ha az empátia jelen lenne a gyülekezeti tagok közötti kapcsolatokban is. Jon Paulin értékes kijelentést tesz arra vonatkozóan, hogy mi biztosíthatja az elvilágiasodott emberekért végzett missziómunka sikerét: „Rájöttem (igaz, súlyos tapasztalatok árán), hogy ami a legnagyobb hatással van a sikerre vagy a kudarcra, az a gyülekezeti élet minősége, és nem az alkalmazott stratégiám vagy a hűségem.”² És ha az empátia nem tényleges állapot, hanem csupán futó érzelmek a gyülekezeti program keretében, akkor nem csoda, hogy az evangelizációs terveink sikertelenek.

Ha a gyülekezetből hiányzik az újonnan jöttek iránti befogadó lelkiület, akkor ez az állapot a tagok elvesztéséhez vezethet. Úgy tűnik, hogy az utóbbi időben nem az a legnagyobb probléma, hogy a tagvesztés aránya folyamatosan nő, és jelenleg meghaladja a 40%-ot (vagyis tíz tagból négyen elhagyják a gyülekezetet), hanem az a legaggasztóbb, hogy a távozók zöme felnőtt fiatal. A statisztikák alapján a távozók 65%-a az ifjak közül kerül ki.³

Vajon azért hiányzik az empátia az evangelizációs programokból és tevékenységekből, mert a gyülekezeteinkben túl kevés az együttérzés? Lehet, hogy épp az empátia az a kulcs, amely bezárhatja a „hátsó ajtót”⁴, amelyen át tagjaink közül sokan távoznak? A válasz újabb kérdést vet fel, amit majd egy következő cikkben fogunk tárgyalni.

Mi legyen az empátiával?

1989. január 20-án George Bush, az Amerikai Egyesült Államok újonnan megválasztott elnöke, beiktatási beszéde előtt elmondott egy imát, mert úgy gondolta, elnökként először imádkoznia kell, majd bemutatta mandátumának célkitűzéseit az országra és az egész emberiségre vonatkozóan: „A nemzetet tegyük jobbá, a világot pedig szelídebbé.”⁵

Ha elfogadjuk az Üdvözítő példáját, és „empátiával végezzük a missziómunkát”, az emberek iránti isteni szeretet meg fog mutatkozni embertársi kapcsolatainkban, az egyház is jobbá válik, és felkészül a mű befejezésére: „Krisztus akkor jön el népéért, ha az Ő jellemét tökéletesen tükrözni fogja.”⁶ A próféciaiból tudjuk, hogy a világ egyre inkább elveszíti szelídségét, viszont épp ennek kell bennünket arra bátorítania, hogy isteni segítséggel folytassuk a munkát.

Egyetemista koromban hallottam egy kijelentést, amit most kissé átfogalmaznék: jó lenne úgy élni, hogy együttérző megnyilvánulásaink vezessék Istenhez az embereket, és az elveszettek számára az isteni szeretet megcáfolhatatlan bizonyítékaiként szolgáljanak. Végeredményben az utolsó ítélet során senkit sem az adminisztratív döntései, bíraskodó kezdeményezései vagy fejlesztési tervei alapján fognak jutalmazni, noha ezekre is szükség lehet, hanem csupán azt fogják értékelni, hogy mennyire tisztá indítékkal szolgáltunk, és milyen mértékben tanúsítottunk együttérzést a körülöttünk élők iránt (Mt 28:31-46). ■

A SZOLGÁLAT MOTIVÁCIÓJA EMANUEL SÁLÁGEAN

MENNYIRE TISZTA A MOTIVÁCIÓD, HA A SZOLGÁLATRÓL VAN SZÓ?

Emanuel Sălăgean, lelkipásztor, az Adventus Egyetem kommunikációért és közkapcsolatokért felelős igazgatója

1. *Darul profetic în Scriptură și în istorie*, 365. o.
2. Jon Paulien: *Evaghelia veșnică pentru o lume veșnic în schimbare*, Viață și Sănătate, București, 2012, 84. o.
3. <https://adventist.ro/de-ce-pleaca-strigatul-de-durere-al-parintilor-adventisti/>
4. <https://www.ministrymagazine.org/archive/2017/07/Five-keys-to-locking-the-back-door>
5. Inaugural Address of George Bush. „It is to make kinder the face of the Nation and gentler the face of the world.” https://avalon.law.yale.edu/20th_century/bush.asp
6. Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 69. o.

A KÖNYV ÁLTALI EVANGELIZÁCIÓ KIHÍVÁSAI

Ezek voltak Jézus utolsó szavai tanítványaihoz: „Ímé én ti veletek vagyok minden napon...”, a következő felhívást pedig már összes követőjéhez intézte: „Elmentem...” (Mt 28:19–20).

Az ígéret, miszerint velem lesz minden napon, továbbhaladásra készítet, még akkor is, ha néha nehézséggel szembesülök, és az emberek is egyre érdektelenebbek az igazság iránt. Viszont gyakran találkozok olyan személlyel is, aki felteszi a kérdést: „Olvas-e egyáltalán valaki manapság?” Még nagyon sok ember van, aki szeretné megismerni Istent. Könyvevangélista tevékenységem során sok olyan személlyel találkoztam, aki teljes szívből szereti Istent. Nagyra értékelem és örömmel tölt el, hogy egyeseket fűt a vágy, hogy minél jobban megismerjék Őt! Az általunk felkínált könyvek Isten válaszát képezik a szükségleteikre! Az alábbiakban a könyvevangélista munka különböző módszerei által szerzett tapasztalataim közül említek meg néhányat.

1. Házról házra

Régebb megismerkedtem egy hölgygel, aki matematikát tanított az egyetemen. Megvásárolt néhányat lelki tartalmú könyveink közül, amelyeket elolvasott, majd kezdte előlről, alaposabban elmélyedve az olvasmányokban... Ezután következett a 2 éves „Sola Scriptura”-féle bibliatanulmányozás, amelyet végig kitüntetett fegyelmel követett, és igyekezett minden kérdésre helyesen válaszolni.

Telt az idő, és én újra meglátogattam őt. Beszélgettünk, imádkoztunk, tanulmányoztuk a Bibliát, ő viszont nem hozott konkrét döntést. Egy adott pillanatban azonban így szólt: „A legnagyobb bánatom, hogy még nem keresztelkedtem meg!” Arra gondolt, hogy mivel már 89 éves, talán túl késő, ráadásul már több mint két éve egyáltalán nem hagyta el az otthonát. Örömmel mondtam el neki, hogy sosincs késő, és hogy nincs lehetetlen, ezért már attól a naptól kezdve igyekeztem megtenni minden szükséges lépést a keresztsége érdekében.

Ivansch Floarea tanárnő 2022. július 3-án keresztelkedett meg a Labirint gyülekezetben. A keresztelő vízbe egy volt diákjával, Viorel Prioteasa testvérrel együtt vettük be. Miközben a medence felé haladtunk, odasúgta egykori tanítványának: „Diákkorodban gondoltad volna, hogy ez a pillanat is elérkezik?” A keresztségi istentisztelet végén így nyilatkozott: „Ez életem legjobb napja! Szavakban ki sem tudom fejezni a köszönetemet Isten iránt!”

2. Tengerparton

Az egyik tengerparti könyvstandnál találkoztam Mariával. Kifejezett érdeklődést tanúsított a lelki tartalmú könyveink iránt, és megvásárolta a „Nagy küzdelem” sorozathoz tartozó köteteket. Még aznap este elkezdte olvasni, másnap pedig egy barátnőjével tért vissza a standunkhoz, és ajánlotta neki is az általa vásárolt könyveket. A barátnője kissé vonakodott, akkor még nem állt készen, ezért Maria úgy döntött, hogy megvásárolja neki a „Jézus élete” című könyvet. „Biztosítalak, hogy nem fogod tudni letenni a kezedből, annyira szép! Érdemes elolvasni!” – mondta.

Mélységesen meghatott, ahogy ez a hölgy másoknak is ajánlja az általa frissen felfedezett könyveket, ráadásul hajlandó volt a barátnőjének is vásárolni belőlük!

3. Iskolákban

Az elmúlt napokban találkoztam egy vallásánarral. Szemügyre vette a könyveinket, és végül egy egészségügyi kiadványra esett a választása. Ekkor tévovázás nélkül felhívtam a figyelmét az egyik legjobb könyvre, a „Jézus életére”. Kijelentettem, hogy ez az egyetlen könyv a Biblián kívül, amit többször elolvastam már. Érdeklődött, hogy miért tettem, miért fontos valakinek, hogy megismerje Jézust? Azt válaszoltam, hogy számomra ez a könyv lelki táplálék, és meggyőződésem, hogy ha valaki szeretné megismerni a Megváltót, jobban fogja szeretni Őt, és igyekezni fog hozzá hasonlóvá válni! Ezután felidéztem a könyv egyik általam leginkább kedvelt

kijelentését: „Akik Üdvözítőnk összehasonlíthatatlan szeretetére tekintenek, gondolataik nemesebbé válnak, szívük megtisztul, jellemük átalakul. Elindulnak, hogy világosság legyenek a világ számára, és továbbadják Isten irántunk való titokzatos szeretetét.” Ekkor kijelentette, hogy megvásárolja a könyvet, mert már nincsenek előítéletei, és szeretné még jobban megismerni Jézust!

4. Hetivásáron

A Gondviselésnek köszönhetően ismerkedtem meg a tizedik osztályos Alexandrával, aki elmesélte, hogy szeret olvasni. Több könyvet is bemutatott neki, amelyet alaposan szemügyre vett, majd kiválasztotta a legszebbet: a „Jézus élete” című könyvet. Azt mondta, hogy szeretne Jézusról olvasni. Kérdeztem, hogy van-e Bibliája. Nemleges választ adott, de elmondta, hogy már jó ideje szeretne egy Bibliát. Egy különleges kiadású Bibliát adtam neki ajándékba. A Szent Könyv megszerzése után leírhatatlan öröm és lelkesedés kerítette hatalmába. Szorosan magához szorította, és szüntelenül hálálkodott. Hogy milyen hatása lesz rá ezeknek a könyveknek, annak egyedül Isten a tudója!

5. Intézményekben

Nagy örömmre szolgált, hogy megismerhettem Marianát. Állami intézménynél dolgozott takarítóként. Jelentkezett néhány orvosi vizsgálatra, majd határozott lépésekkel a standunkhoz lépett, kijelentve, hogy nagyon kedveli a könyveinket. Választott is néhány címet a lányának, majd távozott. Kis idő múlva visszajött, vett még néhány példányt, s közben „A nagy küzdelem” és a „Jézus élete” című könyvek is felkeltették az érdeklődését. Szorosan magához ölelt, köszönetet mondott, majd megígérte, hogy ki fogja olvasni a könyveket. Nagyon boldog voltam, hiszen érdeklődése arról tanúskodott, hogy teljes szívből szereti Istent, aki átsegítette őt az élet nehézségein. Nemsokára üzenetet kaptam tőle. Érdeklődött, hogy milyen vallású vagyok. Röviden válaszoltam

neki, és azért imádkoztam, hogy ne tápláljon irántunk előítéletet. Hamarosan jött a válasza: „Rájöttem, hogy ön nem ortodox, de ez engem egyáltalán nem tántorít el a vásárolt könyvek elolvasásától!” Bátorítottam, hogy az olvasottakat vesse össze a Bibliával, mert így meggyőződhet afelől, hogy ugyanazt az üzenetet közvetítik, mint a Szentírás.

Nemrég találkoztam az egyik nagyváros polgármesterével, aki bevallotta, hogy sosem indul el otthonról úgy, hogy előtte nem imádkozik és nem olvas a Bibliából. Habár már vártak rá, ráérősen mesélt lelki vonatkozású kutatásairól és elfoglaltságairól. Három könyvet választott: két egészséggel kapcsolatosat, valamint a „Jézus élete” című könyvet. Bevallotta, hogy van már néhány könyve, amit a kiadónk jelentetett meg, és évek óta rendszeresen felkeresi a mezőmésesi életmódközpontot.

Épp az egyik poliklinikán mutattam be a könyveimet a személyzetnek és a betegeknek, amikor az egyik orvos megkért, hogy maradjak még, mert érdeklődik a könyveink iránt. Megtudtam, hogy rendszeresen hallgatja a Reménység Hangja Rádió adásait. Elmondása szerint már többször eldöntötte, hogy felkeresi a kiadót, de eddig még nem volt rá alkalma. Nagyon örült, hogy találkozunk. Kijelentette, hogy Isten küldött engem hozzám.

De nem ő volt az egyedüli személy, aki így nyilatkozott: „Téged Isten küldött hozzám!” Nagyon sokan várják, hogy valaki felkeresse és meg is találja őket. Ha figyelmesen körbenézünk, láthatjuk, hogy „az aratnivaló sok, de a munkás kevés”. Kérjük tehát az Urat, hogy küldjön munkásokat az Ő aratásába. (Mt 9:37–38). ■

**SOK AZ
ARATNIVALÓ
LAURA
VAŢE**

**HA KÖRBE NÉZÜNK,
LÁTJUK, MENNYIRE
SOK AZ ARATNIVALÓ,
ÉS MENNYIRE
KEVÉS A MUNKÁS.**

Laura VaŢe, könyvevangélista vezető, Munténiai Egyházerület

A MÁSODIK ESÉLY

Emberi természetünk velejárója, hogy képesek vagyunk nemesebbé tenni az általunk megkedvelt személyeket, vagy úgy, hogy minden tárgyilagos alap nélkül pozitív tulajdonságokat, szándékokat és elszántságot biztosítunk nekik, vagy úgy, hogy kiiktatjuk az életükből a hátrányos tényezőket, vagy legalábbis enyhítjük azok súlyosságát különböző magyarázatok, indoklások, előnyös képzetársítások révén.

Ezzel szemben a Szentírás kifejezetten tárgyilagos módszert alkalmaz, mivel bemutatja az említett személyek mind napfényes-, mind pedig árnyoldalait, és nem hallgatja el az érintettek magatartását, mint ahogy tetteik azonnali vagy hosszú távú következményeit sem.

Ábrahám és a hit ingadozásai

Említsük meg példaként a „hívók atyjának” is nevezett Ábrahám életét. Hitéletének kezdeti időszaka túlmutat a korszakokon. Pál is elismerően szól róla: „Hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet örökölendő vala, és kiemelte, nem tudván, hová megy.”¹

Meglepő, hogy bár időközben isteni ígéretet kapott – „A te magodnak adom ezt a földet”² –, röviddel a megígért földre való érkezése után, pontosabban az „egyiptomi tartózkodásakor kiderült, hogy nem mentes az emberi gyengeségtől és tökéletlenségtől. Eltitkolta, hogy Sára a felesége. Ezzel azt tanúsította, hogy nem bízik Isten gondviselésében, és nincs olyan erős hite és bátorsága, amiről eddigi életével már sokszor bizonyosságot tett.”³

Súlyosbító körülmény számára az elhallgatott hazugság megismétlése néhány évvel később, az Abimélekkel való találkozásakor, pedig az édesapja révén Sára tényleg a testvére volt, de ugyanakkor a felesége is.

Habár hű maradt Istenéhez, akinek oltárokat épített mindenütt, ahol megpihent a Kánaán földjén való vándorlása során, az isteni hatalomba vetett hite újból megbicsaklott az örököséről szóló ígéret elhangzásakor. „Ekkor arczára borúla Ábrahám, és nevette és gondolá az ő szívében: vajon száz esztendő embernek lesz-é gyermeke? Avagy Sára kilencven esztendő lévén, szülhet-é?”⁴

Emberi megoldáshoz folyamodott, a felesége szolgálója által akart örökösöt támasztani, ami nemcsak hitetlenségének a kifejeződése volt, hanem szenvedést is okozott mind az érintettek, mind pedig a leszármazottak számára.

Az eddig említett lelki ingadozások közepette azonban Ábrahám újabb esélyt kapott. „Isten a hívók atyjává

hívta el Ábrahámot, akinek hitével példát kellett mutatnia az eljövendő nemzedékek számára... Azért, hogy elérje a legmagasabb szintet, Isten másik próba elé állította, a legsúlyosabb elé, amelyet embernek valaha is ki kellett állnia.”⁵

Ugyancsak Pál jegyezte fel a pátriárka lelki életének csúcspontját: „Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egyszülöttet vitte áldozatul, ő, ki az ígéretek nyerte.”⁶

Mózes és a pusztai akadémia

Az egyiptomi uralkodó által elrendelt kivégzés előtt megmenekült, majd az anyai nevelésben, továbbá pedig a fáraó udvarában a legmagasabb szintű polgári és katonai nevelésben részesült Mózes mennyei kijelentést kapott arra vonatkozóan, hogy ő lesz nemzete vezetője és szabadítója.

Az isteni elhívásra azonnal és példás hűséggel válaszolt: „Hit által tiltakozott Mózes, midőn felnövekedett, hogy a Faraó leánya fiának mondják, inkább választván az Isten népével való együtt nyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét.”⁷

Sajnálatos módon azonban szabadítói tevékenységének a kezdete végzetesre sikeredett. Dühében erőszakkal válaszolt egy egyiptomi katona nemzettársa elleni erőszakos magatartására, így nem hős, hanem gyilkos lett belőle.⁸

De Isten „még ezt az elhamarkodott cselekedetet is felhasználta tervének megvalósítására. Mózes még nem készült fel nagy szolgálatára. Előbb még meg kellett tanulnia a hit leckéjét, amelyet Ábrahám és Jákob is megtanult: hogy ne támaszkodjon saját emberi erejére és bölcsességére, hanem kizárólag csak Isten hatalmára, ígéretei beteljesedése érdekében. Az önmegtágadás és viszonytagságok iskolájában meg kellett tanulnia a türelmet és indulatai megfékezését. Mielőtt bölcsen tudna kormányozni, uralkodni, meg kell tanulnia az engedelmeséget. Saját szívének teljes összhangban kellett lennie Isten akaratával, mielőtt a népet tanítaná meg Isten akaratának ismeretére. Saját tapasztalatai alapján fel kell készülnie az atyai gondoskodás gyakorlására mindenki iránt, akinek csak szüksége lehet a segítségére.”⁹

Helyszűke miatt nem részletezhetjük, hogy később Mózes miként kamatoztatta a Midián pusztájában negyven éven át kapott nevelését. Tény azonban, hogy alapvetően megváltozott. Egy későbbi bibliai jelentés erről

számol be: „Az az ember pedig, Mózes, igen szelíd vala, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak.”¹⁰

Dávid rehabilitálása

Miután Isten elvetette az izraeliták első királyát, Sault, „támasztá nékik Dávidot királyul; kiről bizonysgot is tön és monda: Találtam szívem szerint való férfit, Dávidot, a Jesse fiát, ki minden akaratomat véghez viszi.”¹¹

És Dávid valóban az isteni akarat iránti engedelmességről tett bizonysgot, és ennek az akaratnak vetette alá minden képességét: a bátorságát, hiszen hajlandó volt kiállni az óriás Góliáttal szemben, noha sem a termete, sem a katonai tapasztalatok terén nem volt előnyben; a türelmét, amivel várta a megfelelő pillanatot, hogy elfoglalhassa a számára megígért trónt; az Isten és a törvény iránti tiszteletét, ami még akkor is megmutatkozott, amikor veszélyben forgott az élete; a becsületességét, amelylyel „szolgáltat vala az egész nép között ítéletet és igazsgot”¹²; az együtt érző lelkületét, a nagylelkűségét és még nagyon sok mindent.

De elég volt egy pillanat, hogy a kísértések közepette ébersége kissé alábbhagyjon, és lelki élete azonnal látványos kudarcot vallott. Nátán próféta amilyen szigorú, épp olyan tanulságos kijelentést intézett hozzá: „A Hitteus Uriást fegyverrel ölted meg, és az ő feleségét magadnak vetted feleségül; magát pedig az Ammon fiainak fegyverével ölted meg.”¹³

A pusztító következmények még az isteni büntetést, vagyis a bűnben fogant gyermek elvesztését is felülmúlták: a király a saját családja, de még számos alattvalója előtt is tekintélyt veszített, és csorba esett azon a köztiszteleten is, ami korábban övezte. Uralkodásának utolsó éveit testvérharcok és lázongások zavarták meg.

Istennek azonban terve volt Dáviddal. A Messiás felmenői között támpontként, azon királyi minőség jelképeként kellett fennmaradnia, amelyet Isten Fia birtokolt: „Azokban a napokban és abban az időben sarjasztok Dávidnak igaz sarjadékat, és jogot és igazsgot szerez e földön.”¹⁴

Ezért kapott egy újabb esélyt. Esélyt a megtérésre, amit azonban már teljes felelősségtudattal kezelt. Az 51. zsoltár valódi és mélységes megbánásáról tanúskodik, miután megkapta az Úr prófétája által közölt feddő üzenetet. Egy másik zsoltárban őszinte vallomást tett: „Vétkememet bevallám néked, bűnömöt el nem fedeztem. Azt mondtam: Bevallom hamisságomat az Úrnak – és te elvetted rólam bűneimnek terhét.”¹⁵

Péter – az áruló tanítványtól Jézus Krisztus apostoláig

Péter bukásának története eléggé ismert és széles körben taglalt eset, ezért itt nem szükséges újból részleteznünk. Hasonlóképpen nem kell külön kitérnünk őszinte megtérésére sem, ami azonnal megmutatkozott, amit tekintete találkozott a Megváltó tekintetével, utána pedig

„kimenvén Péter, keservesen síra”¹⁶; ahogy a feltámadás utáni magatartására sem, amikor küldetést kapott, hogy pásztorolja a rövid időn belül megalakuló egyházat.

Vizsont szeretnénk itt kiemelni azt a célt, amit Péter rehabilitálása és Jézus kijelentése szolgált: „Legeltesd az én juhaimat!”¹⁷ Ezt a missziós célkitűzést Jézus még akkor megfogalmazta, amikor előre figyelmeztette Pétert a megtagadásra vonatkozóan: „Simon! Simon! Ímé a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát; de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed.”¹⁸

És tényleg bekövetkezett az, hogy az apostol ennek a célnak szentelte teljes munkásságát, beleértve a két levélében található buzdításokat is. „A minden kegyelemnek Istene pedig, aki az ő örök dicsőségére hívott el minket a Krisztus Jézusban, titeket, akik rövid ideig szenvedtetek, ő maga tegyen tökéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosokká.”¹⁹

Nyilvánvaló azonban, hogy a kegyelem missziós szerepére és rendeltetésére nem kellene a bűneink kifogásaként tekintenünk. Ezt hangsúlyozza Pál apostol is: „Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élünk még abban?”²⁰ ■

Dr. Dan Constantinescu, teológus, a gazdaságtudomány doktora

**A TELJES
KÉP
DAN
CONSTANTINESCU**

A KEGYELEM EGYÁLTALÁN NEM ÜRÜGY A BŰN MEGTAGASZTALÁSÁRA.

1. Zsid 11:8
2. 1Móz 12:7
3. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 130. o.
4. 1Móz 17:17
5. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 147. o.
6. Zsid 11:17
7. Zsid 11:24-25
8. 2Móz 2:12
9. Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 247. o.
10. 4Móz 12:3
11. Csel 13:22
12. 2Sám 8:15
13. 2Sám 12:9
14. Jer 33:15
15. Zsolt 32:5
16. Lk 22:62
17. Jn 21:17
18. Lk 22:31-32
19. 1Pt 5:10
20. Róm 6:1-2

AZ IGAZI MEGTÉRÉS A GONDOLKODÁSMÓD FOLYAMATOS VÁLTOZÁSA

Isten Mózes első könyvétől kezdve a Jelenések könyvéig folyamatosan felszólít bennünket a megtérésre. Állandó mennyei meghívás ez az emberiség számára, melyet Péter apostol a következőképpen fogalmaz meg: „Bánjátok meg azért és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek, hogy így eljőjenek a felüdülés idei az Úrnak színétől” (ApCsel 3:19).

A görög *metaneo* szó jelentése: a gondolkodásmód megváltozása, új gondolkodásmód alkalmazása. Ezt az áldott változást a Szentlélek valósítja meg bennünk, ha hiszünk az Igében kinyilatkoztatott Jézus Krisztusban. „Miként Krisztus Lelke nélkül, aki lelkiismeretünket felébreszti, nincs őszinte bűnbánat, úgy Krisztus nélkül sincs bűnbocsánat.”¹ A megtérésre vonatkozó isteni felhívás eredményeképpen készen állunk megújulni az elménk „lelke szerint” (Ef 4:23), lemondunk a gonosz gondolatokról (Ézs 55:7), és Krisztus gondolkodásmódját sajátítjuk el (Fil 2:5). Ez állandó megtérési tapasztalat, amire Isten jósága készít bennünket. „Nem tudván, hogy az Isten jósága téged megtérésre indít?” (Róm 2:4). Ebben a folyamatban a megtérés célja a bővelkedő élet (Jn 10:10), hogy a halálból átlépünk az életre (Ef 2:1; 1Jn 3:14), ahogy ezt az apostoli egyház is megfogalmazta Péter Kornéliusnál tett látogatása után: „Eszerint hát a pogányoknak is adott az Isten megtérést az életre!” (ApCsel 11:18).

Akadályok a megtérés folyamatának útjában

Jel 3:13–21 verseiben Krisztus a laodiceai gondolkodásmódról beszél, amelyet az ördög álnokságai fölötti győzelemmel kapcsolatos gondolkodásmóddal szembeni elszegülésnek nevez. A Megváltó tehát közvetlenül és érthetően fogalmaz: „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem: Légy buzgóságos azért, és térj meg!” (Jel 3:19). Salamon szerint „foganatosabb a dorgálás az eszesnél, mint ha megverné a bolondot százszor is” (Péld 17:10). Az Úr pedig így szól: „Ne fedd meg a csúfolót, hogy ne gyűlöljön téged! Fedd meg a bölcsét, és szeret téged! Adj a bölcsnek, és még bölcsőbb lesz; tanítsd az igazat, és öregbíti a tanulságot!” (Péld 9:8–9). A Profétaság Lelkének írásaiban pedig a következő kijelentést találjuk: „Sátán semmitől sem fél annyira, mint attól, hogy Isten népe minden akadályt eltávolít az útból, hogy ezáltal az Úr kitölthesse Lelkét a most még lankadó és bűnös gyülekezetre.”²

Az első akadályt tehát a gondolataink jelentik, amelyek megkövesednek, megrekednek, merevvé válnak, és nem hajlandók a változásra vagy megtérésre (Róm 2:5). Tévesen azt hisszük, hogy jobbak vagyunk másoknál, és a hitalapelvek szintjén semmire sincs szükségünk (Jel 3:17), ezért érzelmileg jól érezzük magunkat, és képzelt felsőbbrendűségünkön merengünk. Igaz, hogy belső kényelmetlenséget okoz minden próbálkozás, amellyel meg akarjuk változtatni az emberi természetünkben eredő gondolkodást, hogy minden gondolatunkat a Krisztus akarata szerinti gondolkodásnak vessük alá (2Kor 10:5). Akháb király kijelentette, hogy azért gyűlöli Mikeás prófétát – aki nem értett egyet a király szívének indulataival –, mert mindig csak rosszat jövendől számára (2Kron 18:7).

Erre utal Ellen G. White kijelentése is: „Aki elhatározza, hogy belép ebbe a lelki országba, tapasztalni fogja, hogy felvonul ellene bűnös természete, annak minden erejével és szenvedélyével, felerősítve a sötétség birodalmának minden hatalmasságával. A haszonlesés és büszkeség minden ellen lázongani fog, ami őket bűnös színben tünteti fel. Rossz szokásainkat és helytelen kívánságainkat – amelyek lényünköt uralják – nem tudjuk önerőnkön legyőzni; csak Urunkkal tudunk felülkerekedni hatalmas ellenségünkön, aki bennünket rabszolgaságban tart. Egyedül Isten segítségével győzhetünk.”³ Valahányszor hit által Krisztusnak rendeljük alá gondolatainkat, terveinket és szándékainkat, Ő megadja a győzelmet. Tulajdonképpen ez azt jelenti, hogy betelünk azzal a kegyességgel és megtéréssel, amire a hú Tanúbizonyosság buzdít.

A megtérés mint az elme okoskodásainak elhagyása

Amikor Naámán végre megérkezett Elizeus otthonának kapujába, döntés elé lett állítva. Gyógyulása érdekében vagy megváltoztatja emberi, gőgös gondolkodásmódját, vagy megmarad kevély magatartása mellett, és nem gyógyul meg. Isten egy kiváltó tényezővel próbálta őt döntésre bírni. „A pszichológiában az egyik legfontosabb kiváltó tényező a *kognitív diszkrépancia*, ami az indítékok (például: célok, vágyak, elvárások) és az események között mutatkozik meg. Kutatások szerint minél nagyobb ez a diszkrépancia vagy eltérés, annál súlyosabb pszichológiai problémák lépnek fel, illetve annál nagyobb ez a diszkrépancia, mi-

nél szükségszerűbb a motivációnk, mely szélsőséges esetekben a célok és vágyak abszolutisztikus »szükségszerűen kell« módján jut kifejezésre...»⁴

Naámán gondolatban már előre megfogalmazta az elvárásait. „Akkor megharaguvék Naámán és elment, és így szólt: Íme én azt gondoltam, hogy kijő hozzám, és előállván, segítségül hívja az Úrnak, az ő Istenének nevét, és kezével megilleti a beteg helyeket, és úgy gyógyítja meg a kiütést” (2Kir 5:11). Egyik elvárása sem teljesült, ezért kognitív diszkrepanciája egyre hangsúlyosabbá vált, ami a dühe miatt alacsony tűrőképességhez vezetett. Bizonyos gyógy módra számított, de várakozása nem egyezett meg azzal, ahogy Isten irányította a gyógyulását. Miért így járt el az Úr? Azért, hogy Naámán lemondjon az okoskodásairól, és szembeszálljon az emberi elvárások és az isteni terv közötti kognitív diszkrepanciával. Számára a legnehezebben gyógyítható leprát a büszkesége és a becsvágya jelentette. Azért jött, hogy a samáriai próféta meggyógyítsa a testét, és ezért hajlandó volt nagyon sokat fizetni is (2Kir 5:5). Amikor azonban a próféta nem személyesen jött ki hozzá, és nem azt tette, amit ő elvárt, hanem víz általi gyógyulást javasolt, Naámán mindezt a személyével szembeni megalázó és tiszteletlen viselkedésként élte meg. Tévesen gondolta, hogy nem képes ezt elviselni, ezért úgy döntött, hogy beteg tér haza.

Az Úr azonban közbelépett Naámán szolgálai által, akik ésszerűen alkalmazták a „ha” és a „mennyeivel inkább”⁵ információk feldolgozásának módját. „De hozzá menének az ő szolgálai, és szólának néki, mondván: Atyám, ha valami nagy dolgot mondott volna e próféta neked, avagy nem tetted volna-e meg? Mennyeivel inkább, amikor csak azt mondja, hogy fürödj meg és megtisztulsz? Beméne azért a Jordánba, és belemeríté magát abba hétszer az Isten emberének beszéde szerint, és megújult az ő teste, mint egy kis gyermek teste, és megtisztult” (2Kir 5:13–14).

A bölcs szolgálak a „ha” és a „mennyeivel inkább” egyszerű gondolkodásmód által győzték meg Naámánt. Úgy érveltek, hogy ha a próféta nehéz dolgot kért volna tőle, bizonyára azt is megtette volna gyógyulása érdekében. De mivel ilyen egyszerű dolgot kért, mennyeivel inkább indokolt, hogy meg is tegye azt. A gőgös Naámán bizonyára inkább hajlandó lett volna valami nehezet végrehajtani, esetleg sokat fizetni gyógyulásáért cserébe, mint egyszerűen csak hétszer megmártózni a vízben. Naámán merev, gőgös és ésszerűtlen okoskodásai le lettek rombolva, így végül lelki és testi gyógyulásban részesült. „Akik átmennek az igazi megtérés tapasztalatán, azok világosan megértik, hogy Isten iránti kötelességük félelemmel és rettegéssel munkálni üdvösségüket, felelősségüket, hogy teljesen kigyógyuljanak a bűn poklosságából. Az ilyen tapasztalat alázatosan és bizalommal elvezeti őket oda, hogy Istenbe vessék reménységüket.”⁶ Habár nem volt könnyű Naámán számára, az Úr kegyelme által mégis sikerült változtatnia gondolkodásmódján, mígnem teljesen meggyógyult a bűn

leprájától. Ugyanezt valósíthatjuk meg mi is a Szentlélek vezetése és ereje által.

Következtetés

„Monda azért Jézus a benne hívő zsidóknak: Ha ti megmaradtok az én beszédemben, bizonytal az én tanítványaim vagytok; és megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket... Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek” (Jn 8:31–32, 36).

A döntés tehát a mienk. Ha Isten Igéjében maradunk, a Krisztussal való állandó közösség révén megszabadulunk a bűn rabságából. „Magához hív bennünket, hogy átadván magunkat neki, akarát munkálhassa bennünk. Egyedül tőlünk függ tehát, hogy a bűn örökös rabszolgaságát, avagy Isten gyermekeinek csodás és boldogító szabadságát választjuk-e?”⁷ Ha valóban óhajtuk a szabadságot Krisztusban, akkor szüntelenül Isten Igéjével kell táplálkoznunk a Szentlélek vezetése és világossága által. „Ha hitszemünket szilárdan Jézusra szegezzük, megerősödünk. Isten a legdrágább kijelentésekkel fogja megajándékozni éhező, szomjazó népét. Krisztust személyes Megváltónak ismerik meg. Amikor Igéjével táplálkoznak, rájönnek, hogy az lélek és élet. Az Ige lerombolja a természetes, földi természetet, és új életet ad Krisztus Jézusban. A Szentlélek Vigasztalóként hat a lélekre. Kegyelmeinek átalakító ereje által Isten képmása formálódik a tanítványban: új teremtés lesz. Szeretet veszi át a gyűlölet helyét, a szív isteni hasonlatosságot nyer.”⁸

A Krisztus iránti szeretettől indíttatva választjuk az Isten iránti engedelmisséget, és valósítjuk meg gondolkodásmódunk, érzelmeink és tetteink megterését, belső megváltoztatását. „Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok” (Jn 14:15). Az embertársi kapcsolatokra vonatkozóan pedig: „Szeretteim, ha így szeretett minket az Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást” (1Jn 4:11). ■

Liviu Văduva, lelkipásztor, Munténiai Egyházterület

1. Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*, 26. o.
2. Ellen G. White: *Szemelvények*, 1. köt., 124. o.
3. Ellen G. White: *Gondolatok a hegyibeszédről*, 141. o.
4. Daniel David: *Tratat de Psihoterapie Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, București 2012, 66. o.
5. Daniel David: *Tratat de Psihoterapie Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, București 2012, 74. o.
6. Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 10. o.
7. Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*, 43. o.
8. Ellen G. White: *Jézus élete*, 391. o.

MŰVÉSZETTERÁPIA

A művészet pszichoterápiás alkalmazása hatékony lehet a szakmai kiégés (burnout) kezelésében és leküzdésében. A burnout vagy a krónikus stressz szindrómája olyan jelenség, ami egyre elterjedtebb a különböző foglalkozások gyakorlói körében. Tünetei között előfordul a koncentráció nehézsége, hatékonyságcsökkenés, ingerlékenység, alvászavarok, teljes kimerültség és sajnos sok más egyéb is, ami romló teljesítményt eredményez a munkahelyen, és negatívan hat a családi életre is.

A kiégésnél gyakran előfordul az alábbi három fő összetevő:

- érzelmi kimerülés, ami hasonló a lesújtottság átéléséhez;
- az együttérzés képességének romlása – gyakran tapasztalhatunk személytelenséget, közömbösséget az illető reakciójában és válaszaiban;
- hatékonyság hiánya a munkavégzésben – az lehet a benyomásunk, hogy az illető nem ért a foglalkozásához.

Talán te is ilyen helyzetben vagy, ha nehezedre esik bejárni a munkahelyedre; gyakran késel a találkozóról, vagy megkönnyebbülsz, amikor elmaradnak; úgy érzed, egyre kevésbé vagy hatékony, együttérző, türelmes, vagy kritikusabbá váltál.

A kiégés oda vezethet, hogy akár fontolóra vesszük a foglalkozásunkról, karrierünkéről való lemondást is, ami korábban lelkesített, és évekig készültünk rá. Ilyen esetben egyes szakemberek a pszichoterápia egy különlegesebb módszerét ajánlják a pácienseknek, melynek segítségével az életöröm visszatérhet a kapcsolataikba és a munkavégzésükbe. Ez a módszer pedig nem más, mint a *művészet*.

Hogyan segíthet a művészet és adott esetben a művészetterápia leküzdni az érzelmi kiégést?

Először is javasolt olyan terapeutával együtt dolgozni, aki képzett a pszichoterápiának ebben a válfajában, hogy ki tudjuk használni a módszer minden előnyét. Megfigyelték például, hogy művészi tevékenység végzése otthoni környezetben a páciens gyorsabb gyógyulását eredményezheti.

A legtöbben azt érzik, tehetségtelenek és tapasztalatlanok ezen a téren. Kezdetben nehézséget, szorongást jelenthet, és idővesztésnek tűnhet a megfelelő anyagok/eszközök (vízfesték, agyag, fa, stb.) beszerzése. Ezzel együtt a végcél a kreatív folyamatra összpontosít, ami a stresszhormonok csökkenését és a kiégési tünetek enyhülését eredményezi.

A Drexel Egyetem 2016-ban közzé tett egyik tanulmánya szerint a művészet gyakorlása közben csökken a stresszhormonok szintje, és ez nem függött a megfigyelt résztvevők tehetségének mértékétől. Negyvenöt perc művészeti foglalkozás után a résztvevők csaknem 75%-ánál mérték alacsonyabb kortizolszintet, ez a hatás pedig nem állt összefüggésben az illető művészi előképzettségével.

„A terápiás alkalmak során, amelyek művészetterapeuták irányítása alatt zajlottak, a művészi tevékenység a nyugtató, stresszhormoncsökkentő hatáson kívül a nonverbális kommunikáció szerepét is betölti, amin keresztül a páciensnek lehetősége nyílik szavakban néha nehezen megfogalmazható érzelmek vagy tapasztalatok kifejezésére.”¹

A művészettel elindíthatjuk az önreflexió vagy az önkifejezés folyamatát, melynek során a páciens felismeri saját érzelmeit és azok kiváltó okait, a mögöttük meghúzódó motivációt. Segítségével elsajátítható a pozitív szemléletmód megtartása a nehéz körülmények között is, a kihívásokkal szembenezés és a szilárd mentális egészség. A művészetterápiában fontos figyelembe venni, hogy láthatatlan anyaggal dolgozunk, ami a műalkotáson keresztül fejlődik ki és válik tapinthatóvá.

A terápiás folyamat stimulálóan hat a kommunikációra, az emberi kapcsolatokra és a személyes fejlődésre. Az új perspektívával egy időben kialakul a múltbeli tapasztalatok feldolgozásának a képessége, így a páciens szembe tud nézni a jövőben várható dolgokkal is.

A művészet lehet eszköz, ezért érdemes felfedeznünk a jellegzetességeit és az előnyeit. Kompenzálni képes a velünk született gyengeségeket, amelyeket néha változó pszichológiai tulajdonságoknak tartanak. A művészet olyan terápiás környezetet teremthet, amelyben a megfigyelők és az alkotók vigaszt és bátorítást nyerhetnek, továbbá különleges eszköz lehet az ember fejlődésében.

„Ahhoz, hogy felfedezzük a művészet rendeltetését, előbb meg kell kérdeznünk önmagunktól, mit kell tennünk mindazzal, ami mentálisan és érzelmileg leterhel minket.”²

A művészet funkciói

A művészet hat legfőbb funkciója: az emlékezet beindítása, a reménység, a szenvedés megélése, a kiegyensúlyozottság megteremtése, önismeret, fejlődés és értékelés.

1. Az emlékezet beindítása

Az írás egyértelmű reakció a feledés következményeire, a művészet pedig szintén. Ahogyan Naum Gabo megfogalmazta: „A művészet hatalma az emberi pszichológiára tett azonnali hatásában és »fertőző« képességében áll.”

2. A reménység

A mindenkori népszerű művészet az, amely derűt fejez ki, kellemes és bájos (tavaszi tájakat, mosolygó gyerekeket ábrázoló képek). Egy művészi alkotás létrehozásának folyamata gyakran nyugtató hatású, segíti az egyén önreflexióját és környezetéhez való viszonyulását.

3. A szenvedés megélése

Egy kép sokféle emléket felébreszthet bennünk, kellemeset és nem kívánatosat egyaránt. Ám a szépség megnehezítheti az élet rútságának elviselését. Elég fájdalmas megszületnünk és élnünk, de az életet valahogyan át kell alakítanunk boldog pillanatokká. El kell fogadnunk, hogy a fájdalom velünk tart az időutazásban, viszont a művészet elkötelezett barátunk ezen a hosszú úton.

4. A kiegyensúlyozottság megteremtése

Pszichológiai hátterünk, személyes kapcsolataink és a napi rutin az érzelmeink mérlegét egyik vagy másik oldalra billenti. Ahogyan mindenkinek valami másban van hiányossága, az egyensúlyt helyreállító és a lelkesítő művészeti forma is nagyon eltérő lehet különböző embereknél. Mind egyik műfaj alkalmas arra, hogy segítsen kifejezni a sokszor egymásnak ellentmondó gondolatokat és érzéseket.

5. Önismeret

Bátorítjuk a páciens az emberi kapcsolatainak során átélt tapasztalataiból fakadó intelligencia elsajátítására. Az életben szerzett tapasztalatokat újraértelmezve, magasabb szintű önismeretre és megértésre jutunk. Nem szabad szégyellnünk az érzéseinket! Az emberek egész életükben dédelgetéssel erősítik a gyengeségeiket.

6. Fejlődés

Bármilyen művészeti forma értékes, mivel olyan gondolatokat és magatartásformákat mutat be, amelyek nincsenek jelen a megszokott környezetünkben, de nélkülük nem lenne teljes hozzáférésünk saját emberi mivoltunkhoz.

7. Értékelés

Az általunk ismert történelmet csupán egyetlen személy nem képes megírni. A művészet egy eszköz a sok közül, ami segíthet tudatosítanunk a valódi értékeket, csodálnunk és szeretnünk. Amint magunkba szívtuk a szépséget, a jelentés mélységét, a természet szeretetét, az együttérzést, küzde-
nünk kell, hogy átültessük hétköznapijaink valóságába.

A művészet megváltoztatja a világlátásunkat

A múzeumok és a művészeti galériák a társadalom kulturális identitásának a jelképei a történelem és a jelen vonatkozásában egyaránt. Egyes helyeken bárki képes felfedezni valamit, nyerhet ihletet, gyűjthet álmokat és gondolatokat azáltal, hogy a művészetre új szemszögből tekint. Valahol a belső káoszban meg tudod találni a rendet, ahonnan fokozatosan elkezd átjárni a nyugalom, s képes leszel kapcsolódni intellektuálisan és érzelmileg. „A tökéletlen-

ség megengedi, hogy szemellenző nélkül, minél életszerűbben lásd a dolgokat” – mondotta Lee Ufan.³

Bizonyos dolgokat nem tudunk az idő és a tér keretei közé beszorítani, mivel az emberi tapasztalat felülmúlja a történelmet, és amit egykor visszatapasztónak ítélték meg, az fantasztikus álommá válhat. Megváltoztathatja a környező világról alkotott képed azáltal, hogy kérdések sorozatát fogalmazod meg, amelyek nyugtalanságot okozhatnak, vagy új válaszokhoz vezethetnek el.

Manapság a művészet egyre markánsabban veti fel az ősi kérdést: „Mi az élet értelme?” A nyitott múzeumok és a minőségi művészethez hozzáférést segítő szakemberek jelenléte ellenére vegyes, zavaros érzelmeket éltünk át. „Igen valóságoszerű élmény, hogy egy múzeum kapuján kilépve azon csodálkozunk, miért nem éltük át a megvilágosodás ígért tapasztalatát, hiszen a művészet képes kiszélesíteni a meglévő képességeink határait.”²

Néha egyszerre több kérdés is megfogalmazódik bennünk, viszont ezek segítségével intellektuálisan növekedni tudunk és válaszokra találhatunk. A múzeumba járás, a növénytermesztés, a biciklizés egyaránt segíthet a valóság talaján maradnunk. Segíteni fog mélyebben megérteni dolgokat, hitelesen kapcsolódni még akkor is, ha ez a folyamat szorongással és összezavarodottsággal társul. Tisztában kell lennünk a körforgással: mielőtt művésszé válsz, EMBER-nek kell lenned, de csupán a művészet segítségével válhatsz azzá.

Néhány következtetés a végére

A művészetterápiában nem a műalkotás szépsége a lényeg, sokkal inkább az, hogy ez a pszichoterápiás módszer enyhítse a páciens által gyakran tapasztalt feszültséget.

A művészetterápia során létrehozott képek a belső konfliktusainkat és élményeinket ábrázolják. A terápiás alkalmakon készült képek visszatükrözik a páciens fejlődését vagy gyógyulását.

Nem szabad gyenge emberekké válnunk, és hagynunk, hogy a félelem felemésszen. Ezeket a félelmeket saját alkotásainkkal ki tudjuk vetíteni, de ha nincs ehhez elég bátorságunk, megcsodálhatjuk azokat a művészeti alkotásokat, amelyeket hozzánk hasonló emberek hoztak létre. ■

Bota Olimpia, orvosi asszisztens

A cikk az *Élet+Égés* c. folyóirat 2023. 2. számában jelent meg.

1. <https://www.terapie-prin-arta.ro/2021/09/burnout-ul-sindrom-al-stresului-chronic.html>, megtekintve 2022 decemberében.

2. Alain de Botton, John Armstrong: *Arta ca terapie [A művészet mint terápia]*, Vellant, 2018.

3. The Metropolitan Museum of Art, *The artist project, What artists see when they look at art*, Phaidon, 2017.

4. Bilder Einer Fliessenden Welt, *Images of a Floating World, Museum Folkwang*, 2022.

5. Connect, BTS, Daehyun Lee, *Big Hit Entertainment*, 2021.

A POGÁNY KIRÁLYOK TIPOLÓGIÁJA: BELSAZÁR

ADániel könyvében megemlített második pogány király Belsazár (Kr. e. 549–539). Ő a történelmi részek narrációi egyikének – a falon megjelent titokzatos írás epizódjának – főszereplője (Dán 5:1–31). Neve a profetikus szakasz másik két szövege kezdetének történeti bevezetőjében – a ragadozó állatokról (Dán 7:1–28; vö. az 1. verssel) és az áldozati állatokról szóló látomásban (Dán 8:1–27; vö. az 1. verssel) – is feltűnik. Mindkét látomás egy „kis szarvnak” a történelem végén való megjelenésében éri el a csúcspontját. Ezekben a szövegrészekben uralkodása éveinek az a szerepe, hogy lehorgonyozza az időben a két látomás üzenetét, és tipológiai kapcsolatot teremtsen a király alakja és a „kis szarv” jelleme között.

Belszár lakomája

A történeti részben, a falon megjelenő titokzatos írás narrációjában Belszár alakját azon döntése rajzolja meg, hogy lakomát szervez a főembereinek. Két szempont jelzi e döntés meglepő természetét. Először is, a lakoma időpontja alkalmatlan volt: egybeesett a médo-perzsa ostrom idejével. A bibliai leírás szerint a lakomát éppen Babilon elestének előestéjén tartották. Ez a szerencsétlen egybeesés felveti a kérdést: Miért volt szükség lakomát tartani egy ilyen kedvezőtlen összefüggésben? Ugyanolyan meglepő a jeruzsálemi templom szent edényeinek a lakoma termébe történő behozatala is. Mi lehet a magyarázata ennek a gesztusnak?

A legvalószínűbb indok a következő: a bibliai leírásban említett vacsora utal az évenként megrendezett *Akitu* ünnepségre, amelyet Szín isten tiszteletére rendeztek. Egy fontos korabeli irat, „A babilóniai krónika” megemlíti Babilon elestét, amely a feljegyzés szerint Tašrítu hónap 16-án, a nagy ünnep előestéjén következett be. Mi több: mind a bibliai leírás, mind pedig görög forrásdokumentumok (úgy mint Hérodotosz és Xenophón krónikái) szerint Belszár lakomájára épp az ünnepség, implicite a Babilon eleste előtti éjszakán került sor.¹

Ha a bibliai és világi információk összevetése nyomán elfogadható magyarázatot találhatunk a lakoma szükségességére, nem annyira könnyű rekonstruálni a vacsora történet események dinamikáját, amely kiválthatta Belszárból a parancsot a szent edények behozatalára és ivászatra való felhasználására. Két okból is. Elsősorban a szent edények megszenteltetésének motívuma egyedi azon történelmi jelentések közül, amelyek a Babilon Círus általi meghódításához vezető eseményeket mutatják be. E tekintetben tehát ennek a bibliai epizódnak

a részletei nem erősíthetők meg párhuzamos leírásokkal. Másodsorban, a bibliai narrációban nagyon kevés az információ, nem szolgál magyarázattal arra vonatkozólag, hogy miként fajultak a dolgok az edények megszenteltetéséig. Jelzem, hogy ez az információhiány csak akkor ellensúlyozható, ha figyelembe vesszük az események szélesebb történeti kontextusát, amely az utolsó babiloni királyokat is magába foglalja.

A templomi edények megszenteltetésének motivációja

Ezen események tanulmányozása egy nagyon fontos szempontot állít a figyelmünk homlokterébe, jelesül azt a politikai instabilitást, amelyet a Marduk-imádattal, a babiloni főisten-imádattal való szakítás idézett elő. Egy másik tanulmányban² kihangsúlyoztam azt a gyökeres változást, amelyet Nabukodonozor király élt át, amikor a zsidók Istenét kezdte imádni. A szélesebb bibliai kontextus szerint ez a változás nagy visszhangot keltett. Az a legvalószínűbb, hogy Nabukodonozor példája meggyőzte Amél-Mardukot, trónörökös fiát, hogy folytassa a zsidók számára kedvező politikáját. Uralkodása alatt Jójákim, Júda uralkodója a királyi asztalnál étkezhetett (Jer 52:31–34). Nagy a valószínűsége, hogy Amél-Marduk politikai döntései új, vallási meggyőződéseit tük-

rözték. És nem utolsó sorban az sem kizárt, hogy éppen e preferenciái vezettek a hatalomváltáshoz, amelynek nyomán az uralkodása megrövidült.

Amél-Marduk, Nabukodonozor fia meggyilkolása nem oldotta meg a problémát, amelyet az új királyok Marduk isten, Babilon főistene iránti ragaszkodása okozott. Elemzésünk összefüggésében jelentősége van Nabú-naid káldeus király gyanús magatartásának. Kr. e. 556-ban lépett trónra, és egészen Babilon elestéig, Kr. e. 539-ig uralkodott. Kormányzásának egyik megkülönböztető tulajdonsága volt, hogy Marduk papjai ellenszenvet tápláltak vele szemben. A viszály oka a Szín isten iránti imádata volt, templomot is építtetett a tiszteletére, amely Marduk isten templomával vetekedett. Mi több, néhány évvel trónra lépését követően Nabú-naid egy évtizedig a fiára, Belsazárra bízta Babilont, miközben ő Arábiában hadakozott. Végül ő is ugyanazon a területen, Thémában telepedett le, Szín isten lelkes imádója lévén. A Dániel 5. részében leírt politikai helyzet közvetlen módon tükrözi Belszár társuralkodói státuszát. A birodalom igazgatásában nem ígérhetett többet a harmadik helynél: az első helyet az apja, Nabú-naid foglalta el, a másodikat pedig ő maga.

A legnagyobb valószínűség szerint, az Akitu ünnepség alkalmával Babilon elitje garanciát követelt Belsazártól a hűségéért cserébe. A médo-perzsa hadsereg ostroma sürgősen bizalmi szavazatokat követelt mindkét fél részéről. Ha Belsazárnak szüksége volt politikai támogatásra és biztosításra, hogy nem fogják elárulni és átadni a hódító ellenségnek, Babilon hivatalosságai és papjai lojalitást vártak el Marduk isten iránt. A garancia, hogy nem lesz Szín isten imádó, az volt, hogy az apja hiányában ő gondoskodott Babilon jólétéről. De milyen biztosítékot mutathatott fel arra, hogy nem fog más vallást követni, ahogy az elődei, például Nabukodonozor tették? Jelzem, hogy az Akitu isten tiszteletére rendezett ünnepség eseményi lehetőséget nyújtott a királynak bizonyítani a hűségét, nyilvánosan megvallhatta, hogy helyteleníti az új, Babilonban először elfogadott vallás jelképeit. Ezt hangsúlyozandó tett egy gesztust, amellyel kifejezésre juttatta, hogy sosem fogja megváltoztatni a vallását, úgy mint Nabukodonozor: elküldte az embereit, hogy hozzák el a jeruzsálemi templomból elkobzott szent edényeket. Ezzel bizonyította lojalitását a birodalmi hivatalosságok előtt.

Ezt az értelmezést két kiegészítő bibliai információ is támogatja. Az első a figyelem homlokterébe állít egy

**PROFETIKUS
KAPCSOLATOK
DANIEL
OLARIU**

**AZ IRODALMI ÖSSZEFÜG-
GÉSEK KIDOMBORÍTJÁK
BELSAZÁR TIPOLÓGIAI
PROFILJÁT, AMELYNEK
SZEREPE EGY ESZKATO-
LÓGIAI BITORLÓ MEGJELE-
NÉSÉNEK ELŐVETÍTÉSE.**

gyakran figyelmen kívül hagyott szempontot az esemény történelmi kontextusának meghatározásakor. A szent edények behozatala nem a lakomán elfajult kicsapongás miatt következett be. Ellenkezőleg, a döntésnek vallásos konnotációi vannak, lévén hogy szoros összefüggésben áll a hatással, amit a felhozataluk előidézett. „Bort ivának, és dicsérék az arany-, ezüst-, érc-, vas-, fa- és kőisteneket” (Dán 5:4). Tehát a szent edények megszenteltelítése képezte az előjátékot a Babilon által elfogadott istenek imádatához. A dicsőítés pillanata volt a találkozás csúcspontja, a vallási hovartartozás megerősítésének alkalma. Ebben a pillanatban jelent meg a kéz, mely kódolt módon közölte a király szomorú sorsát.

A második információ a próféta királyhoz intézett beszédének tartalmára vonatkozik (Dán 5:17–28). Válaszában Dániel kihangsúlyozza: a szent edények behozatalára felszólító parancsot Belsazar múltismeretének kontextusában kell értelmeznünk. A próféta részletesen bemutatja Nabukodonozor tapasztalatát: ideiglenesen levettetett a trónról, amikor „a szíve felfuvalkodott és a lelke megkeményedett megátalkodottan” (20. vers), majd visszanyerte uralkodói tisztjét, „amikor megismerte, hogy a felséges Isten uralkodik az emberek országán, és azt helyeztetni arra [a trónra], akit akar” (21. vers). Ez után a történelmi lecke után szemére veti a királynak, hogy a parancs tudatos, dacból elkövetett cselekedet volt: „És te, Belsazar, az ő fia, nem aláztad meg a szívedet, noha mindezt tudtad” (22. vers). Vágyott, szüksége volt a politikai támogatásra, ezért hagyta figyelmen kívül a múlt tanulságait. Az ő esetében azonban visszafordíthatatlan volt a bukás.

Egy eszkatológiai „Belsazar” megjelenése

A Belsazar uralkodásával foglalkozó fejezetek intertextuálisan kapcsolatban állnak a király alakját bemutató narrációval. Más szavakkal, a történelmi rész olyan személyeket vonultat fel, akiknek a tipológiai profilja felismerhető a profetikus rész alakjaiban. Az ilyen megfelelések érzékeltetéséhez alkalmazott irodalmi módszerek a szövegek elején szereplő kronográfiai referenciák, a hasonló stílusú nyelvezet és a közös témák. Tehát a tény, hogy a 7. és a 8. fejezet Belsazar uralkodásának éveit jelöli, olyan közös motívumok jelenlétét feltételezi, amelyek az 5. részben is szerepelnek. A király dacos magatartása valóban visszatérő témája a végidőnek. A 7. és a 8. fejezet egy olyan eszkatológiai entitást mutat be, amely ugyanazt az önfelmagasztaló magatartást tanúsítja. Ez az entitás a „kis szarv”, és Belsazar tulajdonságaival rendelkezik.

Az alábbiakban bemutatunk néhány közös jellemvontást, amely tipológiai szempontból összekapcsolja a „kis szarv” és Belsazar alakját:

1. Istent káromolja. Belsazarhoz hasonlóan a „kis szarv” összetűzésben áll Istennel. Dániel elmagyarázza a királynak, hogy a lakomán elkövetett meggondolatlan cselekedet egyenértékű az egek Ura elleni felemelkedéssel (Dán 5:23). Hasonlóképpen, a 7. rész a „kis szarvat” úgy mutatja be, mint aki „sokat szól a Felséges ellen” (Dán 7:25; lásd a 8. és a 11. verseket), a 8. fejezet pedig kijelenti, hogy „szívében felfuvalkodik... és a fejedelmek Fejedelme ellen is feltámad” (Dán 8:25; lásd a 10–11. verseket).

2. Támadja a templomot. Ha Belsazar megszenteltelíti a templomi edényeket, a „kis szarvnak” sokkal merészebb ambíciói vannak: bitorolja a templomi istentiszteleti szolgálatokat: „És a seregnek fejedelméig növekedék, és elvette tőle a mindennapi áldozatot, és elhanyagatták az ő szentségének helye” (Dán 8:11).

3. Isten azonnal elítéli és megbünteti. Dániel 7. fejezetéből tudjuk, hogy káromló beszéde vezetett oda, hogy elkezdődött ellene az ítélet. Akárcsak a Belsazar esetében, akinek gyors ítéletben és büntetésben volt része, a „kis szarv” ellen is azonnal ítélet születik, és végrehajtják az ítéletet, csupán „ideig-óraig tartó élet adatik néki” (11–12. vers). A „kis szarv” elpusztításának motívuma Dániel 8. fejezetében is megjelenik, ahol azt olvassuk róla, hogy „kéz nélkül rontatik meg” (25. vers). A legnagyobb valószínűség szerint ugyanaz a kéz végez majd vele, mint amely Belsazar ítéletét írta fel a falra (Dán 5:5, 24).

A Dániel könyve említett két szakaszában jelenlévő irodalmi összefüggések kidomborítják Belsazar tipológiai profilját, amelynek szerepe egy eszkatológiai bitorló megjelenésének elővetítése. Belsazar a narrációban Babilon uralmának végén tűnik fel, ami Belsazar életének végével is egybeesik. A király a bizonyítékok ellenére megtagadja az Isten iránti engedelmességet. Dacos és Istent káromló beszédet szól. Semmit sem lehet tenni a megmentéséért. Isten összehívja a mennyei ítélőszéket, hogy véget vessen ellenséges cselekedeteinek. Ugyanez fog történni a „kis szarv” esetében is. Az igazi imádatot meghamisító eszkatológiai hatalomnak is hasonló ítéletben lesz része, és az ítélet igazságos lesz. ■

Dr. **Daniel Olariu**, a Friedensau Adventista Egyetem teológiatanára

1. A fentebb említett történelmi forrásokat J. Paul Tanner említi és kommentálja „Daniel – Evangelical Exegetical Commentary” c. munkájában (Bellingham, WA: Lexham, 2020, 534–535, 539. o.). Lásd továbbá Al Wolters „Belshazzar’s Feast and the Cult of the Moon God Sin”, *Bulletin for Biblical Research*, 5. köt. (1995), 199–206. o.

2. Daniel Olariu, „A pogány királyok tipológiája: Nabukodonozor”, *Adventszemle*, 2022. március.

ÉRDEKESSEGEK A BÁLNÁKRÓL

A bálna a legnagyobb, Földön élő állat. Testhossza elérheti a 30 métert, súlya pedig a 150000 kilogrammot.

A bálnák a leghosszabb éltű állatok, akár 200 évig is élhetnek.

A ritka fajnak számító szürkebálnák évente közel 16000 kilométert vándorolnak.

Létezik egy „törpe” bálnafaj is, amelynek a hossza mindössze 10 méter.

A *Ziphius cavirostris* fajhoz tartozó bálnák egyik egyede rekordnak számító 2992 méteres mélységig merült le. A merülés több mint két órán át tartott.

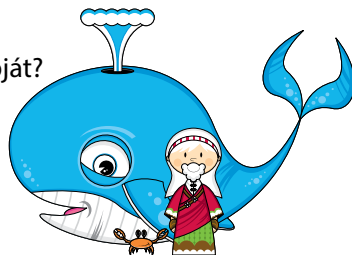
**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

JÓNÁS

- Hány napot töltött Jónás a hal gyomrában?
 - Két napot és két éjszakát
 - Három napot és három éjszakát
 - Öt napot és öt éjszakát
- Eredetileg hová kellett volna utaznia?
 - Ninivébe
 - Társisba
 - Edomba
- Miben reménykedett Jónás Ninive sorsát illetően?
 - A város bűnbocsánatot nyer
 - A város elpusztul
 - Sosem tudja meg, mi történt a várossal
- Mit kellett hirdetnie Istenről?
 - Kegyetlen
 - Irgalmas
 - Szeretetteljes
- Hogy hívták Jónás édesapját?
 - Amittai
 - Petuel
 - Beéri

BÁLNA-OREGAMI

Ahhoz, hogy egy bálnát hajtogassunk origami-technikával, szükségünk van egy darab kék, négyzet alakú papírlapra, ragasztóra és ollóra. A folyamatot az alábbi fényképen láthatjátok.

Megoldás: 1. b; 2. a; 3. b; 4. b+c; 5. a.

Élet + Egészség

NEKED és BARÁTAIDNAK!

Az útmutató, amelyre szükséged van az egészséges, kiegyensúlyozott élethez.

A gyakorlati tanácsok és a legfrissebb információk az egészségügy, a táplálkozás és a családi élet területéről az egészséges életmódra nevelés zászlóvivőjévé teszik a folyóiratot.

orvosasszisztensek,
gyógyszerészek,
biológusok, fizio-
terapeuták, vegyészek

5 EMC kreditpont
egy éves bérlet fejében

★ a romániai
egészségügyi
rendszerben

Fizess elő most az *Élet + Egészség* c. folyóiratra!

Az egy éves előfizetés ára az *Élet + Egészség* c. folyóiratra 55 lej (hat szám/év).

Kapcsolat: telefon – 021 323 00 20;
e-mail – abonamente@viatasisanatate.ro

59045